

Przedpłata
w Krakowie:
rocznie zhr. 18—
kwartalnie " 4—
miesięcznie " 1.35
za odnośnienie ct. 20
Na prowincji:
rocznie zhr. 20—
kwartalnie " 5—
miesięcznie " 1.70
Za granicą:
miesięcznie zhr. 2—
Numer zwykły 8 ct.
Pocztowy 10 ct.

GŁOS NARODU

Wychodzi codziennie, z wyjątkiem dni poświęconych o godzinie 8 rano.

Ogłoszenia:
Za wiersz 6 ct. Od wy-
razu w drobnych ogłosze-
niach 1/2 ct.
w „Nadesłanem”
Wiersz zwykły 20 ct.
Śluby, nekrologi,
wiersz 40 ct.
Do działu inseratów
upelnomocniony
Jan Strycharski.
Rękopisów redakcja
nie zwraca.
Każda zmiana adre-
su 10 ct.

Adres Redakcji:
Kraków, ulica Krupnicza 1. 11.

REDAKTOR NACZELNY: JÓZEF BOGOSZ.
Redaktor odpowiedzialny: KAZIMIERZ EHRENBERG.

Adres Administracji:
Kraków, ul. Jagiellońska 1. 7.

Wiec katolicki we Lwowie.

Lwów d. 7 lipca.

(List oryginalny Głosu Narodu).

Drugi wiec katolicki rozpoczął się z niezwykłą uroczystością i powagą. W wiecu bierze udział około 2,000 uczestników, między tymi liczni przedstawiciele duchowieństwa obu obrządków z całego kraju, bardzo wielu posłów do Sejmu i Rady państwa i wielu właścicieli polskich i ruskich. Pierwsze uroczyste posiedzenie odbywa się w przystrojonej odświętnie hali muzycznej na placu wystawy krajowej. Na ścianie frontowej, wybitej czerwonym sukniem, rozpięto symbol Wiary, św. Krzyż, z przybitym na nim Zbawicielem. Pod krzyżem biust Leona XIII a po obu jego stronach biusty cesarza i cesarzowej. Na ścianie przeciwnej, pokrytej amarantowym sukniem, obraz Matki Boskiej Częstochowskiej.

Sala przepełniona tak, że wielu uczestników nie mogło się już dostać do środka. Na podwyższeniu ustawiono krzesła dla dostojników duchownych i świeckich. Zasiadli tu: po prawej stronie: ks. kardynał Sembratowicz, ks. arcyb. Morawski, ks. arcyb. Issakowicz, ksiądz biskup Puzyna, ks. biskup Weber, ks. kanon. Czechowicz z Przemyśla i ks. kanon. Faciewicz ze Stanisławowa. Po lewej stronie: marszałek krajowy hr. Stan. Badeni, prezes Koła polskiego Zaleski, prezes Akademii umiejętności hr. Stan. Tarnowski, prezydent m. Lwowa Mochnacki, prezyd. sądu kraj. Tchórznicki, wiceprezes kraj. dyrekcji skarbu Korytowski, dalej pp.: Wojciech hr. Dzieduszycki, August Gorayski i Zygmunt Dembowski.

O godz. 6¹/₄ wieczorem wstąpił na trybunę prezes komitetu wiecowego prof. dr Tadeusz Płat. Mowę jego podaliśmy już wczoraj.

Po prof. Płacie zabrał głos marszałek wiecu ks. Sapieha i przemówił jak następuje:

„Zadanie moje będzie o tyle łatwe, iż jedna myśl nas tu sprowadziła, dla jednej wielkiej idei chcemy tutaj pracować; w tej wielkiej idei nie tylko jej chwały, ale i pożytku naszego społeczeństwa szukamy. Nie należymy do szukających walki, ale nie będziemy też należeli do tych, którzy zaciępieni poddają się (brawo). Jeżeli kiedy, to w tych czasach obojętni są niemożliwi — dziś trzeba powiedzieć, czem się jest, przyznać się do tego, bo tylko wtedy można być czynnym w społeczeństwie i tylko społeczeństwo przyznające się silnie do zasad swoich, przyszłość mieć może. W dzisiejszych trudnych czasach Opatrzność dała nam na czele Kościoła człowieka, który sobie powiedział, nie tylko stanem duchownym, ale ja całym waszym życiem kierować chcę i wskazywać wam drogi, któremi iść macie.

Spojrzymy, jak On w pismach swoich stosunek rządzących do rządzonych określa i na odwrót. To jest alfa i omega wszelkich spraw, mających regnować stosunki kraju i państwa. Patrząc na niego, człowiek czuje, że nie można zostać obojętnym, ale prawie ogólnej służyć. Które stronnictwa i jakich przekonań ludzie nie znajdują miejsca pod tym sztandarem? Śmiało powiadam do tych wszystkich, co chcą usunąć wiare, że sami w to nie wierzą, bo droga ich krótka i upaść muszą. (Brawo). Ojcowie nasi walczyli i pracowali, zaczynając zawsze z modlitwą, na ustach. W imię tych zasad stajemy i my dzisiaj do czynu dla dobra społeczeństwa i kraju.

Wątpię, by na tej ziemi była dusza, któraby nie przejęła się radością, że tu się spełniło co powstanie do czynu, że tu są członkowie łacińskiego i greckiego obrządku Polacy i Rusini, że tu się spotykamy, tu rękę sobie podać trzeba i można — bo cel mamy jeden i droga nas jedna do niego prowadzi.

Mam nadzieję, że wy bracia Polacy i Rusini spotkawszy się tutaj na tem polu, i na innych polach się spotkacie. Tego życzę z całego serca naszym krajowi. Mam także nadzieję, że na tym wiecu i na wiecach się nie skończy, ale że one wywołają pracę ciągłą w duchu zasad, tutaj podniesionych.

Mowę ks. Sapiehy przyjęli zgromadzeni hu-

cznemi oklaskami, poczem przemówił po rusku prof. Szaraniewicz:

„Dziękując za zaszczytny wybór daję wyraz uczuciu radości, że znaleźliśmy w sobie przecież wspólne zasady, które obu narodowościom: polskiej i ruskiej pozwolą zjednoczonymi siłami pracować dla dobra kraju. W tej niezawodnej nadziei pozdrawiam zgromadzonych tu katolików Polaków i Rusinów słowem, którem nasi przodkowie witali każdy uczciwy zamiar: „Pomahaj Bih!” a po polsku: „Szczęść Boże!”

Po p. Szaraniewiczu przemawiał prezydent p. Mochnacki, witając wiecowników imieniem reprezentacji miejskiej.

Następnie powołał ks. marszałek na sekretarza wiecu pp. ks. Andrzeja Lubomirskiego, prof. Cyryla Studzińskiego, hr. Adama Żółtowskiego i ks. Jana Wołosiańskiego, a ks. Lubomirski odczytał liczne telegramy i listy na wiec nadesłane.

Pełną spokoju i głębokich myśli była mowa metropolity Sembratowicza.

Podniósłszy na wstępie, że wiara katolicka zapewnia nie tylko równowagę moralną jednostkom, ale i zdrowie całym społeczeństwom, określił znaczenie wieców katolickich, zaleconych przez samego Leona XIII, a następnie opowiedział wypadki poprzedzające Unję. Mowca w obszernym wywodzie podniósł doniosłość złączenia się Rusi z kościołem rzymskim. Ono zabezpieczyło wieczne dobro Rusinom, zbliżyło ich do kultury zachodniej i do narodu polskiego, a dla reszty narodów słowiańskich stało się pomostem do połączenia się z prawdziwym kościołem Chrystusa. Ono wreszcie stało się dla Rusinów ochroną i twierdzą ich narodowości.

„Dlatego też — mówił metropolita dalej — powinien naród ruski chlubić się Unją i jak najstarannie ją pielęgnować. Ale i bracia nam, a jednolity co do wiary naród polski, powinien ją wspierać, bo gdyby był jej nieprzychylny, wzajemne zgodne życie obu bratnich narodów byłoby niemożliwym. Głównymi cechami Unji są: wiara katolicka i obrządek. Weźmy jedno albo drugie, a Unji nie będzie. Nie można dla obrządku poświęcić wiary, jak to niektórzy uczynili, popadając w schyzmę. Ale też nie można pod pozorem wiary porzucać obrządku, bo w wschodnim obrządku tak samo wyznaje się katolicyzm jak w zachodnim. Różność obrządków nie osłabia jedności kościoła katolickiego, lecz podnosi jego blask i piękność. Kto porzuca obrządek wschodni osłabia świętą Unję i zadaje bolesną ranę narodowi ruskiemu, który z tym obrządkiem żył się i do niego całą duszą przywykł. Dlatego jeżeli chcemy zachować mir boży w kraju, strzeżmy Unji kościelnej, bo tylko na tej podstawie, tak Rusini jak i Polacy, jako synowie jednego kościoła, możemy pracować dla wspólnego dobra i zwalczać ducha dzisiejszego liberalizmu, który pod płaszczykiem swobody hołduje egoizmowi i doprowadza do ruiny materialnej i moralnej.

Imieniem wiecu wysłał ks. Sapieha telegramy do Ojca św. z wyrazami hołdu i prośbą o błogosławieństwo, oraz do cesarza.

Do historii żydów w Nowym Sączu.

Nowy Sącz d. 4 lipca.

(List oryginalny Głosu Narodu).

(Dok.). Od tego czasu, zdobywając pięć po pięć ziemi, rozlali się żydzi po całym Nowym Sączu, a głównie po ostatnich dwóch pożarach (1890 i 1894), które dzielnice ich, źródło zarazy, zupełnie zniszczyły. Wprawdzie po ostatnim pożarze znaczna część żydów wyemigrowała do pobliskich miast i miasteczek, po odbudowaniu jednak spalonych realności, nie tylko ci napowróć, ale i obcy żydzi wzmożoną falangą do Nowego Sącza napłynęli, zagarniając cały handel i przemysł w swoje ręce. Jak wiadomo, najulubieńszem zajęciem dla żyda jest handel, bo do tego nie potrzeba ani studjów, ani mozolnej pracy, ani wielkiego kapitału. To też żydzi zakładają tu sklepy, szkodać tem niezmiernie handlowi chrześcijańskiemu, dlatego, że sprowadzając lichy towar, pozbywają go po cenach znacznie niższych, niż chrześcijańscy kupcy, którzy

tylko doborowy towar, zatem droższy, sprowadzają. Niekiedy zdarza się nawet, że żydzi sprzedają towar po niższej cenie, niż w fabryce, jak to niedawno tu miało miejsce, gdzie kupiec-żyd, sprowadziwszy cukru coś za 4.000 złr., sprzedał go po niższej cenie, niż jego kosztował; naturalnie szło tu o prędkie uzyskanie pieniędzy. Uzyskawszy takowe — zbankrutował, a fabrykant naturalnie nic nie dostał.

Półowa obecnej ludności miasta Nowego Sącza jest żydowska, a ta prawie wyłącznie handlem się zajmuje, są bowiem między nimi i rzemieślnicy, ale tych niewielu. O gwałtownem rozszerzaniu się żydów w Nowym Sączu można nabrać przekonania z tej okoliczności, że kiedy przed 40 tu laty w Ryńku nie było żadnego domu żydowskiego, dziś na 30 domów w Ryńku położonych, półowa, bo 15, jest własnością żydów, a w całym Ryńku dwie są tylko realności, w których żydzi nie mieszkają. Z 71 sklepów w Ryńku się znajdujących 62 jest żydowskich, a tylko 9 chrześcijańskich, w którą to liczbę wchodzi już dwie apteki i dwie masarnie. W całym zaś Sączu jest około 200 sklepów, z tych tylko 4 sklepy korzenne i dwa bławatne chrześcijańskie, galanteryjnego sklepu chrześcijańskiego nie ma żadnego, reszta należy do żydów.

Najdotkliwiej daje się czuć mieszkańcom miasta Nowego Sącza ta okoliczność, że główne artykuły żywności, jak masło, jaja, drób i t. d., prawie wyłącznie tylko od żydów nabyć można, zatem z drugiej ręki. Żydzi włóczą się od wsi do wsi i wykupują wszystko, tak, że nawet poziomki w lecie tylko od żydów musi się nabywać. W dni targowe, t. j. we wtorki i piątki, przeznaczone dla dostarczenia mieszkańcom miasta płodów gospodarczych, cała falanga żydów i żydówek już wczesnym rano, wychodzi daleko po za rogatki miasta i obsadza 5 dróg do Nowego Sącza prowadzących, zaczepiając każdego wieśniaka i wieśniaczkę na targ przychodzącą i wykupując od nich wszystko, co im pod rękę wpadnie. Sam nieraz byłem świadkiem, wyszedłszy w dzień targowy daleko po za miasto na przechadzkę, jak żyd rzucił się formalnie na koszyk wieśniaczki, niosącej drób do miasta na sprzedaż, tak, że ta przemocą zaledwie koszyk z rąk jego napowrót odebrała, oznajmiając, że nie ma do sprzedania. Jeżeli uda się któremu z wieśniaków przebrnąć szczęśliwie zastępy żydów czających się po drogach i dostać do miasta, to go znowu opadają żydzi i jakkolwiek według tablicy, w dni targowe na Ryńku wywieszanej, do godziny 10 przed południem wykupywać przekupniom nie wolno, wykupują co się da, wskutek czego sprowadzają droższe.

Są wprawdzie przepisy zabraniające wykupowania przez przekupniów, co z tego jednak, gdy władze miejskie i rządowe, takowych nie przestrzegają!

W ubiegłym roku urządziło tu Kółko rolnicze ze Stronia, sprzedaż wybornych gatunków owoców po cenach bardzo przystępnych, wskutek czego zadało dotkliwy cios handlarzom żydowskim, tą gałęzią handlu się zajmującym; życzyć by sobie jednak należało, aby sprzedaż rozciągnęto i na inne produkty gospodarstwa wiejskiego, nie potrzebowalibyśmy wtenczas od żydów za drogie pieniądze nabywać.

Pomimo zagarnięcia prawie całego handlu i przemysłu w swoje ręce, żydzi tu tylko wegetują, kilkunastu tylko między nimi jest mających, reszta żyje z dnia na dzień i nienajlepiej się im powodzi, czego dowodem założenie przez miejscowych majątniejszych żydów Banku, celem wypożyczania biedniejszym żydowskim kupcom i handlarzom pieniędzy, do interesu (naturalnie na grubo procent). Nie ma roku, aby kilku do kilkunastu kupców żydowskich nie zbankrutowało, co z tego jednak, kiedy zbankrutuje mąż, to prowadzi handel dalej pod firmą żony, zbankrutuje znowu ona w jakiś niedługi czas — prowadzi handel pod firmą syna i t. d.

Na to wszystko jednak patrzą obojętnie władze ze stoicką cierpliwością i nie myślą o tem, by złemu zaradzić.

Wybór burmistrza.

(List oryginalny Głosu Narodu).

Lwów d. 7 lipca.

(wi). Odroczone we czwartek akt wyboru prezydenta m. Lwowa odbył się dzisiaj. Posiedzeniu Rady przewodniczył dr Antoni Małecki. Na wstępie oświadczył dotychczasowy prezydent p. Mochnacki, że katorycznie zrzeka się wyboru i prosi, ażeby nań głosów nie oddawano. Po stwierdzeniu nieobecności dwóch pp. radnych, mianowicie: Pawlewskiego i Thulego, którzy mnieli przyłączyć się do wycieczki do Pesztu, z kolei zabrał głos prof. Piętaś, który zaznaczył, że prezydentura nigdy nie była jego ambicją i uległ tylko namowom i przedstawieniom tych, którzy uważali, iż pożądanym byłoby, aby ster miasta spoczął w jego rękach. Następnie omawiał dr Piętaś poprzedni akt wyboru, przy którym otrzymał był 49 gł. Nabral on po namyśle przekonania, że wybór jego był według naszej ordynacji wyborczej zupełnie legalnie dokonany. Opinię tę podzielał także koleżdy mowcy. Protokołu z tego posiedzenia jeszcze nie podpisał, uczyniłby jednak musiał zastrzeżenie, że inny wybór byłby nielegalny. Protokół ten przedstawiony będzie właściwym władzom, co niewątpliwie przewlekłoby sprawę i do dalszych. Nie chcąc brać na siebie tej odpowiedzialności, mowca zrezygnuje stanowczo na wypadek, jeśli Wydział krajowy i namiestnictwo uznają jego wybór za ważny. Umożliwi to następnie wybór ponowny burmistrza. Wreszcie dziękując mowca tym, co byli dlań życzliwi, i prosi o wykreślenie go z listy kandydatów. W motywach podniósł, że głosowano nań zwartą masą (mieszczanie i żydzi) i że nie miałby nadziei, aby mógł na prezydenturze złamać silny opór tych, co mu są obecnie nieżyczliwi, lub choćby tylko uczynić ich względniejszymi.

Po mowie dra Piętaś, przystąpiono do aktu wyboru. Na 95 głosujących otrzymał dr Godzimir Małachowski 51 gł., dr Piętaś 24 gł., dr Strojnowski 12, Mochnacki 1, czystych kartek 7. Wybrany burmistrz dr Małachowski zabrał głos i zaznaczył, że przemówienie dra Piętaś usunęło wątpliwości co do ważności aktu, ale zastrzeżenie w tem przemówieniu zawarte, umożliwiło ponowny wybór. Dr Małachowski oświadczył, że wybór przyjmuje, gdyż przypuszcza, że głosy, które przeciw niemu padły nie płynęły z animozji ku niemu (brawo) i jeśliby uznania wszystkich nie zdołał uzyskać, to niewątpliwie ustąpi. Programu — mówił nowy prezydent — jeszcze postawić nie może, ażeby nie przyrzec za wiele, zresztą nie dziś pora na to. Na pierwszym planie stanie niewątpliwie: dziesięciomiljonowa pożyczka, statnt miejski, sprawa tramwaju elektrycznego, budowa teatru, dalej budowa szkół, koszar, wodociągów, kanalizacja i howy dworzec. W dziale administracyjnym, odnośnie dla regulaminu dla Rady i reorganizacji magistratu, prosi mowca o poparcie Mochnackiego, Marchwickiego, oraz gremjum magistrackiego urzędników. Mowca zapewnia, że stanowisko niezależne zatrzyma i że jest odtąd i będzie pierwszym sługą miasta. (Okłaski). Z kolei przystąpiono do wyboru wiceprezydentów.

Przy głosowaniu na pierwszego wiceprezydenta otrzymał p. Karol Schayer 53 gł., Ciuchciński 13 gł., Marchwicki 8 gł., Michalski 2 gł., Strojnowski 2 gł., dr Gryziecki 2 gł., dr Marjański 1, Małecki 1, czystych 3. Wybrany Karol Schayer dziękując za zaufanie i prosi o dalsze poparcie.

Przy głosowaniu na drugiego wiceprezydenta otrzymał p. Michalski 49 gł., Dulęba 38, Ciuchciński 4, Getritz 1, Gryziecki 1, Strojnowski 1, pu sta jedna kartka. Wybrany został Michalski.

ZE ŚWIATA.

Paryż d. 4 lipca

(List oryginalny Głosu Narodu).

Najważniejszym wypadkiem dnia, jest mowa byłego ministra Rouviera, wypowiedziana w Izbie deputowanych, przeciwko podatkowi od renty. Znakomity orator, nazwał ów podatek prostym rozbojem, który obniży zaufanie kapitalistów zagranicznych i może się stać przyczyną bardzo smutnych następstw. Radził on konwersję renty. Według niego, sposób także niebezpieczny, ale w każdym razie ocali się pozory. Czy podatek będzie uchwalony? to wątplię, gdyż tutaj staną w zwartym szeregu, nie tylko stronnicy dawnego gabinetu Bourgeois, ale i część republikanów umiarkowanych. Dzisiejszy minister skarbu, p. Cochery, zabawił się w grę arcyniebezpieczną i dziwi się tylko, że znalazł poparcie nie tylko w prezie Rady ministrów, ale i prezydencie Rzeczypospolitej.

Pogrzeb księcia de Nemours, odbył się dość skromnie. Na trumnie spoczywał tylko jeden wieniec od królowej angielskiej Wiktorji. Zmarły nie życzył sobie bowiem żadnej ostentacji i wyraźnie zastrzegł to sobie w testamentie. Zwłoki zostały pochowane w Dreux, miasteczku leżącym o kilkanaście kilometrów od Wersalu. Wszyscy członkowie rodziny Orleańskiej, przebywający obecnie we Francji, wzięli udział w tym smutnym obchodzie.

Ciekawy proces toczył się w Hawrze. Oskarżonym był ksiądz Roger, proboszcz parafji św. Józefa. W dzień Bożego Ciała, wyprowadził on procesję po za mury kościoła i wygłosił 4 ewangelje przy ołtarzach, postawionych przed domami pobożnych. Gdy mu odczytano akt oskarżenia, ksiądz Roger, wskazując na Chrystusa, zawieszono nad krzesłem sędziego, rzekł: „Doprawdy dziwię się, że kapłan katolicki prześladowany jest w sali, gdzie się znajduje nasz Zbawiciel, czczony tutaj jako syn Boga i przed którym wszyscy powinni się korzyć“. Sąd skazał księdza Rogera na trzy franki kary. W czasie czytania wyroku, odezwały się w audytorjum syki i gwizdania. Prezydujący nie kazał jednakże opróżnić sali. Widocznie ozuł, że sąd popełnia bezprawie.

W Saint Mandé, położonem w bliskości Paryża, znajduje się instytut ociemniałych, prowadzony wzorowo przez pana Pephau. Wspaniałymi, w chwilach wolnych od nauki, zajmują się wyrabianiem szczonek, wieńców grobowych, koszyczków, stolików, wazonów na kwiaty i innych przedmiotów galanteryjnych. Przed dziesięciu laty sprzedano towaru za 3.000 franków. W tym roku cyfra doszła 10.000 franków. Dyrektor postanowił uczcić ten wypadek i zapytał się swoich pensjonariuszów, czego sobie życzą. Jedni chcieli pójść do Opery, drudzy do teatru komedji francuskiej. Większość milczała.

— Wyjawcie wasze pragnienie — rzekł dyrektor, zwracając się do milczących.

— Chcemy Poliszynela — wrzasnęło 140 głosów.

— Będziecie mieli Poliszynela.

Wczoraj, w zakładzie odbył się wspólny obiad i koncert. Wieczorem, w wielkiej sali, na scenie popisował się Poliszynel, wraz z swoim zaciętym wrogiem Pierotem.

Około 200 chłopców i dziewcząt, zasiadło ławki. Gdy się ukazał Poliszynel i przemówił pierwsze słowa, radość niewidomych doszła punktu kulminacyjnego. Bili szalone okłaski i wybuchi śmiechem homerycznym. Zadziwiony, zwróciłem się ku nim i śledziłem bacznie grę ich fizjonomji. Twarze ozywione, drgały ciągle nerwowo i widocznem było, że odczuwają każdy gest drewnianych aktorów. Wiele razy Poliszynel zamierzył się kijem na Pierota i chybił rozweselenie nie miało granic. Gdy kurtyna spała, zapanało głucho milczenie wśród tej rzeszy maluczkich. Uciecha trwała krótko i zostało się tylko wspomnienie. Smutni, wracali do swoich kwater, bo wiedzieli dobrze, że cały rok muszą czekać, nim drugi raz posłyszają Poliszynela.

I ja także, opuściłem Saint-Mandé pod przykrem wrażeniem.

K. W.

Echa kąpielowe.

Krynica d. 3 lipca.

(List oryginalny Głosu Narodu).

Jupiter pluvius prześladowuje nas od 20 czerwca. Oblicza kuracjuszy wydużają się z dniem każdym więcej i konia z rżędem dałym temu, ktoby wśród przebywających tu gości odszukał chociaż w części zadowolonego. Deszcz i deszcz bez przerwy, już dziś dzień dwunasty. Zwykle rano na chwilę uśmiechnie się figlarnie słońce, ciepłym promieniem wesoło zagładnie w okno skazańca-kuracjusza, rozraduje na chwilę widokiem najpiękniejszego lazuru niebiosów, a za chwilę ukryje się za czarnych chmur oponą, wichur żałośnie zaszum gałkami ciepła i światła spragnionych drzewin i krzewów i niebo płacze i płacze bez końca. Jak cienie przemykają szybko około źródła i łazienek goście, odbywają przepisana kurację i spiesznie wracają, chuchając w ziębnięte ręce, do opalonych pomieszczeń. Dziwne zmiany natury — w maju upały tropikalne, w lipcu palimy w piecu! Ciągłej tej niepogodzie przypisać trzeba, że znacznie mniej dotąd zjechało gości niż w roku przeszłym. Skarżą się też właściciele domów, których mieszkania stoją pustkami, żalą się kupcy na brak klientów — słowem niezadowolenie ogólne, bo goście, jak wspominałem, niezadowoleni są z niegrzeczności zarządzającego wilgocią w niebieskich wysokościach, który jeden tylko wprawia ich w tak zły humor, że nawet porywająca gra Wrońskiego niezdolna porwać ich z sobą i w tempo dziarskiego mazura rozgrzać i wesoło nastroić...

Pod złą zatem wróżbą rozpoczął się sezon główny O życiu towarzyskiem dotąd nie ma mowy, ile rodzin i osób, tyle kół i kółeczek. Narzekają ogólnie na to rozbiecie, a jakoś stać się nie mogą. Jak dotychczas całe życie towarzyskie — jeżeli wogóle to zyciem towarzyskiem nazwać można — objawia się podczas koncertu muzyki rano i po południu na tak zw. deptaku i około źródła głównego. Tu padają błyskawice spojrzeń, uśmiechów rozkosznych i czarujących, a z szumem spadającej wody w basenie fontanny i tonami rzewnej piosnki, granej przez orkiestrę, łączy się wesoły chychot amorka, który tu niejedno serce grtem przebiję...

W teatrze przedstawienia rozpoczęły się w sobotę. Daje je trupa teatru stanisławowskiego, pod dykcją Antoniewskiego i Wernera, znanych dobrze krakowskiej publiczności. Z odegranych dotąd sztuk („Kruczek mecenasa“ i „Pod kolumną Zygmunta“)

wróżyć można dyrekcji powodzenie, gdyż publiczność chętnie uczęszcza na widowiska teatralne.

Ze spraw ogół gości obchodzących, w interesie zdrojowiska, muszą poruszyć niektóre drobne na pozór niedogodności, na które jednak licznie narzekają, a które tak łatwo usunąć. Około nowego kościoła stawiają dwa olbrzymie gmachy rządowe. Dowóz materjału jak cegły, piasku i wapna odbywa się na wozach zwykłych tak, że w czasie pogody, powietrze przepelniają tumany kurzu i goście używający przechadzki w kierunku zakładu dra Ebersa lud Słotwinki, oddychają mieszaniną ceglanego pyłu i ulicznego kurzu. Robotnicy zaś zajęci przy budowie zaczynają już wczesno pracować, a nieodłączna przytem wrzawa, stuk młotków i kielni, nie wpływa chyba uspokajająco na zdenerwowanych, leczących chore nerwy w zakładzie hydropatycznym dra Ebersa, dla których spokój jedynym i koniecznym warunkiem zdrowia.

Ulubionem miejscem wycieczek jest Słotwinka, gdzie znajduje się słynne źródło, niemniej od głównego zdroju krynickiego zalecane. Droga prowadzi z początku bardzo wygodna, drzewami ocieniona, z osobną ścieżką dla pieszych, która jednak od willi „pod Krakiem“, t. j. na 1/8 części odległości łączy się z drogą wozową, przez co spacer nie jest zbyt przyjemnym, narażonym się jest bowiem na ciągłe ustępywanie przejeżdżającym wozom, na zanieczyszczenie ubrania pyłem i nalykanie się takowego. Prawda, że wodę słotwińską przywożą we fiaskach i pić ją można przy głównem źródle, w każdym jednak razie przyjemniej jest przejść się w pogodny dzień i napić wody wprost ze źródła, sądzę więc, że nowy zarządca, który od razu dał się poznać z dbałości o wygody gości, postawi i tę drogę w projekcie udogodnień, mających być w roku przyszłym wprowadzonych.

Wycieczając w przeszłej korespondencji chrześcijańskie firmy tutejsze, pominąłem mimowoli kilka, zasługujących na wyliczenie. Do tych należą: E. Raczynska, wyrabiająca serdaczki, magazyn mód Rymy z Krakowa, w domu „pod Zamkiem“, odznaczający się elegancją i sumiennem wykonaniem strojów damskich, a przytem przystępnymi cenami; M. Topolnicka ze Lwowa, skład kapeluszy damskich, wreszcie handel śniadankowy Kmiętowicza, zalecający się świeżemi wędlinami, wystawem winem, szybką i ugrzecznością usługą.

Żywiol semicki rozpanoszył się tu do ostatnich granic. Wille przechodzą w ręce żydów i wkrótce Krynica stanie się zupełnie żydowską. Nieliczna garstka tych, którzy wytrwale dotąd przyjeżdżali do Krynicy, nie dając się zrazić nieprzyjemności stykania się z wybranym tym ludem, w końcu poszukują sobie innego zakładu zdrojowego, ustąpią miejsca i piękna Krynica upadnie. Obym był złym prorokiem!

Przysięga pana Sylwestra.

Obrazek

Klemensa Junoszy.

(Ciąg dalszy).

Mały, suchy człowieczek uśmiechnął się, pogładził rozczochraną brodę i rzekł:

— Niech pan dobrodziej wybaczy, ale muszę powiedzieć parę słów o sobie, zanim dojdę do pośredniej sprawczyńi mego nieszczęścia, do tej historycznej damy. Bezpośrednim sprawcą jestem ja sam, ale bo też kuzynowi memu przyszła dzika idea... Zostawić mnie z kobietą młodą, kapryśną jak dziecko, trochę znudzoną, zdenerwowaną, nie mającą żadnego zatrudnienia, ani towarzystwa, a spragnioną wrażeń i rozmarości. Nie wiele pan zapewne rozumie z tego, co ja mówię, bo też pod wrażeniem mieszam jedno z drugim i opowiadam bez planu. Wnet uporządkuję myśli i zacznę od antecedenccy, od przyczyn, aby kolejno przyjść do skutków. Zechce pan posłuchać?!

— Owszem, bardzo proszę.

— Naprzód tedy: kto jestem? Biedny człowiek; nie posiadam żadnej pozycji towarzyskiej, ani społecznej, a płynąc po dość burzliwych falach życia, przybiłem nareszcie do portu i zarządzam willami mego kuzyna. Mieszkam tu latem i zimą, latem odbieram komorne, o wiosnie dozoruję reperacji. zimą pilnuję wraz ze stróżem, żeby złodzieje nie zabrali okienka żaluzji, drzwi, żeby nie ukradli pieców. Śliczna posada, można, zwłaszcza w zimie, siedzieć i rozmyślać, trochę czytać, niekiedy pójść do pobliskiego miasteczka na szachy i kufelek piwa, czegoż więcej żądać od życia?

— Niewielkie wymagania.

— Dochodzi się do tego, panie dobrodziej, po latach d. świadczenia i rozmyślań, bo widzi pan, ja rozmyślałem wiele, włożyłem się po świecie dopóki miałem za co. Słuchałem trochę medycyny, filozofji, prawa, wszystkiego po odrobinie, bo na całą porcję nie miałem apetytu, ani wytrwałości, i na skutek tego mam głowę podobną do salaterki napełnionej bigosem. Rodzina chciała, żeby bym był „czemś“, ale ja nie czułem powołania

do żadnego zawodu. Nie chciałem truć ludzi, nie chciałem uczyć ich tego, czego sam dobrze nie rozumiem, nie chciałem dowodzić, że zbrodniarz jest niewinny. Posiadając trochę pieniędzy po rodzicach, mogłem żyć bez fachu i nie zapisywać się do cechów. Rodzina chciała, żebym bywał w tak zwanych, porządnym towarzystwach, ale ja wolałem tak zwane nieporządne, ludzi prostych, szczerych, nie skrepowanych w powijaki cywilizacji i ogłady.

— To rzecz gustu.

— Zapewne, ale nie ja jeden takie upodobanie miałem. Sławny Paracelsus najchętniej obcował z chłopstwem, woźnicami, cyganami i czarownikami, upijał się w szynkowni z katem, co mu nie przeszkadzało być znakomitym, jak na swój wiek, uczonym. Nie równam się z Paracelsem, ale miał gust podobny, nie zawsze oczywiście, ale od czasu do czasu. Wśród ludzi z towarzystwa było mi nudno, wobec dam czułem się onieśmielonym; nie umiałem trzech złożyć. Trudno, panie szanowny; jeden lubi kunsztowne ogrody, dla innego miłszy jest las dziki, nietknięty jeszcze siekierą. Zarzucano mi, że się lubił bawid kufami. Prawda, i dziś jeszcze lubię, ale i dawniej i teraz nie w takim stopniu jak mniemano. Iluż to grubo uczonych filozofów miało czerwone nosy, iluż poważnych myślicieli lubiło przesiadywać do późnej nocy w bierhallach, lub weinstubach! Alkohol podniecał ich umysł, zaostbrał dowcip. Nieraz zdarzało się mi być w towarzystwie takich mężów, niejednokrotnie miałem sposobność podziwiać ich koncepta. Odznaczały się one niesłychaną ciężkością i można je było porównywać do tańczących wółłów, słońi i hippopotamów, ale owe koncepta miały w sobie głęboką treść, lubiłem także wesołe towarzystwo bursów, bo i sam należałem do nich potrosze. W obłokach dymu tytoniowego, niby w chmurach, siadywałem częstokroć pijąc piwo, reformując świat, stwarzając nowe teorie, mające odrodzić ludzkość i pchnąć ją na nowe tory. Anim się obejrzałem, jak zeszło mi kilkanaście lat życia w tem otoczeniu. Teorie pozostały teoriami, ludzkość nie weszła na nowe tory, świat się nie zmienił, lecz ja sam uległem pewnej metamorfozie. Ja, i co gorsza jeszcze, warunki mego bytu, także przestoczyły się z gruntu. Pewnego dnia, spojrzawszy przypadkiem w zwierciadło, ujrzałem, że czupryny już prawie nie mam, że jestem łysy jak Sokrates a w brodzie mojej przewija się mnóstwo srebrnych nitok. Nie obeszło mnie to wiele, bo cóż tam powierzchowność! Anim ja panna na wydaniu, ani kawaler do wzięcia; nie mam zamiaru występować w rolach amantów na scenie, nie ubiegam się również o posadę subiekta w magazynie towarów bławatnych. Co mi po urodzie?

— Bądźcobądź, jest to piękny dar Boży.

Jak dla kogo... dla mnie choćbym go nawet posiadał, nie przywiązywałbym do niego znaczenia — A nie miałeś pan zamiaru starać się o względy jakiejś młodej osoby?

— Ma pan dob odziej na myśl małżeństwo?

— Oczywiście.

Suchy człowieczek wzruszył ramionami.

(Ciąg dalszy nastąpi).

MONTE-LEONE.

POWIEŚĆ

Pawła d'Aigremont. (92)

(Ciąg dalszy).

— Brat pana umarł bezdzietnie?...

— Pozostawił syna.

— Ah! a co się z nim stało?...

— Wydarty nam został także! — odrzekł Ludwik. — Śmierć jego, to największa boleść mojego życia. O mało mnie samego nie zabiła.

— Jakże to było?...

— Sprosiłem gości na polowanie do siebie, w lasach Rambouillet. Synowca mego koń uisnął; nie mógł prawdopodobnie zapanować nad nim. W nocy po tym dniu nieszczęsnym, koń powrócił bez jeźdźcy; po długich poszukiwaniach, któremi kierowałem osobiście, odnaleźliśmy ciało synowca mego w strasznej gąszczu.

— W jakim był wieku?...

— Dwadzieścia pięć lat.

— Biedny chłopak!...

— O! tak! biedny chłopak!... Nigdy nie pocieszę się po tej stracie.

Ludwik obtarł chustką batystową imaginacyjną łzę z powiek.

Zbliżyła się margrabina de Mongélin.

— Baronie podaj mi rękę, pragnę przejść się trochę — rzekła do Ludwika.

Berthier podał rękę i wyszli.

Monte Leone stał dalej, jak posąg nieruchomy. Artyści jeden po drugim zmieniali się na estradzie.

Pośród prawdziwych talentów, rzetelnie paryskich, Fernand Laloubie był fałszywą nutą ze swą gestykulacją, z wierszami nadętymi, z postawą wieszczą zapoznanego, przemawiającego do gwiazd, do duchów; lecz nikt się nie skarżył, bo człowiek ten dobrze działał na nerwy i rozśmieszał.

Po skończonych deklamacjach Ludwik Berthier zaproponował tańce. Przyjęto propozycję z entuzjazmem; orkiestra zagrała ślicznego walcika Métra.

Baron szukał wszędzie księcia Monte Leone, aby go prosić o rozpoczęcie balu z Franciszką, lecz nigdzie go nie znalazł.

— Wyniósł się po angielsku — rzekł hrabia de Prémessil — uściskał mi rękę, wychodząc i prosił, żebym nikomu o tem nie mówił.

Ludwik Berthier zrobił minę zmartwioną. Prémessil dodał:

— Monte-Leone jest człowiekiem nadzwyczaj dobrze wychowanym; zdaje się, że ma wstręt do tego, ażeby nim się zajmowano i wyniósł się, żeby uniknąć owacyj, jakich był przedmiotem, gdy tu wchodził.

— Czy mówił, że przyjdzie jeszcze do nas?

— Nie, lecz robi to zapewne. Dlaczegożby nie miał utrzymać stosunku, kiedy zgodził się raz być u ciebie, kochany przyjacielu?...

Ludwik nie odpowiedział. Nie był w stanie określić, co się w nim działo, lecz czuł straszny niepokój.

III.

Zmartwychwstanie.

Edyta żyła...

A jednak tak zagrzebała się, tak daleko się ukryła, że nikt nie wątpił o tem, co Ludwik Berthier oznajmił. Nikt, nawet po rozmowie burzliwej, jaką Ludwik Berthier miał ze swoim pełnomocnikiem, nie dowiedział się, że ona nie umarła. Lidja doglądała jej rzeczywiście z nadludzkiem poświęceniem, radząc się wszystkich znakomitości medycznych.

Ośm lat upłynęło, a Edyta ciągle była obłąkana. Było to obłąkanie łagodne, nieszkodliwe. Edyta płakała dużo, a nie nigdy nie mówiła. Poznała tylko Lidję i Oktawję Lagarde która wróciła do kraju rodzinnego i do domu, w którym się wychowała razem z nieszczęśliwymi kobietami. Oktawja z takim poświęceniem pielęgnowała Edytę, że Lidja mogła spuścić się na nią i po kilku latach oddała się napowrót dobremu uczynkom, pomagając biednych, chorych i wydziedziczonych, jak to robiła w Paryżu.

Ludwik Berthier dosyć regularnie nadsyłał rentę pięćdziesiąt tysięcy franków.

Miłosierdzie stało się główną namietnością w życiu Lidji. Niestety... jej dobre uczynki nie przyniosą już szczęścia Leonowi, tej jedynej i wielkiej miłości jej serca!... Lecz może w nagrodę wróci choć kiedyś światło rozumu nieszczęśliwej Edycie? Poświęcała się, stając się aniołem opiekuńczym okolicy, jak ni-gdyś matka jej przybrana. A potrzebował ten biedny kraj opieki, potrzebował serca do podniesienia go z upadku, do wpojenia w lud ducha obowiązku i uczciwości.

Baronową zabrały obowiązki światowe w Paryżu, choroba i zniekanie, spowodowane postępowaniem męża względem niej.

Pigaletti skorzystali z tego, żeby zająć w okolicy tak zazdroszczone miejsce rodziny d'Aubagne. Zacharyasz Pigaletti oddawał wysłużył swoje lata i powrócił do Saintes. Wywierał on niejaki wpływ w okolicy, postarał się o urząd mera w Saintes, gdzie jego teorie przewrotne dużo złego robiły, lecz zjednywały mu poklask tych, którym pochlebiał.

Wrogiem jego, solą w oku, był zamek Saintes, gdzie żyły — jeżeli to życiem nazwać można — córka i żona tych, co byli dobrodziejami jego rodziny; gdzie Lidja, biedna kaleka, żyła tylko, aby dostać się do siebie i poświęcić resztę życia złamanego, życia bez cienia radości.

Nic nie było w stanie rozbroić Zacharyasza Pigaletti... Dopóki żyła nieszczęsna obłąkana z Saintes, dopóki jedna jeszcze istota z tego przeklętego rodu oddychała powietrzem balsamicznym Prowancji, dom Pigaletti nie będzie najpierwszym w okolicy; to więc dręczyło go dniem i nocą.

Aleksander już nie żył.

Karol, dzięki poparciu Berthierów, awansował na głównego mechanika; obecnie już nie bolały go brudy macierzyńskie i nie narzekał na nie, jak dawniej. Przeciwnie, wszystkiemu przeczył, zamykał oczy na nierząd domowy, wpadając w gniew, ile razy ktoś, jak to bywa na prowincji, wyrwał się z jakimś słowem nblizającym.

Toinon w kapeluszu z piórami, w staniku aksamitnym, mającym trzy łokcie objętości, w pasie, zasiadała w pierwszej ławce w kościele, a Zacharyasz sztywny, jakby kij połknął, z marynarskimi faworytami, nieodstąpna, krótką fajeczką w zębach, na krzywych nogach, nadęty, jak pęcherz, o mało nie pękł z dumy, ile razy jako mer przyjmował tę

lub ową, znakomitość cudzoziemską z Hyères lub z Saint-Raphael przybyłą dla zwiedzenia kraju.

I wszystko byłoby tryumfem i szczęściem... gdyby... Gdyby nie Saintes!... Niestety! nie ma owocu, którego by nie toczył robak!... Majątek, szlachectwo, dystynkcja, wyższość niezaprzeczoną Berthierów, były owym robakiem, toczącym ohydnych Pigaletti!...

A Lidja, pomimo szpilkowych ukłuc Zacharyasza i Toinon, dla nich wyniosła i chłodna, dla wszystkich dobra i tkliwa, wszędzie roztaczała swoje dobrodziejstwa, przeciwdziałające ich szkodliwym wpływom. Założyła nawet szkołę, którą oddała pod kierunek zakonnice.

Tak, pośród szczęśliwych twarzyczek maluczkich, ich świeżych rumieńców, zahawanych odpowiedzi, pocieszała się w samotnym swoim życiu. Wszystkie dzieciaki lgnęły do niej. Niektóre nazywały ją mamą.

Pewnego razu wybuchła zaraza.

Urządzić sale przewiewne i zdrowotne, stosować wszelkie ulepszenia higieniczne, było dla inteligentnej córki Berthierów rzeczą bardzo naturalną. Powodzenie zupełnie uwieńczyło jej usiłowania. Lidja nie chciała zakładu swego pozostawić bezczynnym. Sprowadziła więcej zakonnice, tworząc sanatorium na wybrzeżu tego wspaiałego morza, pod ochroną boru iglastego, pełnego oczyszczających zapachów. Następnie, by załudnić swoje sanatorium, zwiedziła wszystkie okoliczne szpitale, wyszukując dzieci opuszczone i słabowite, którym biedna kaleka powracała zdrowie, zastępowała rodzinę.

Przełożona jednego ze szpitali w Tuluzie była kobietą niepospolitą. Wkrótce też pokochała Lidję, oceniając wysokie jej zalety.

Pewnego razu rzekła:

— Znalazłam i wychowałam dziecko, które jest zdrowe organicznie, lecz mało rozwinięte. Rostropne ono, dobre i uczciwe. Powinna je pani przyjąć do swego sanatorium; a później, kiedy wyrósł, obróć go na ogrodnika w Saintes. Spełniłabyś dobry uczynek, bo on jest sam na świecie, a z ognistym swoim temperamentem, dostawszy się do jakiego warstata, przepadnie. Pewna jestem, że się do pani przywiąże, i z czasem będzie ci wiernym, jak pies.

— Zobaczmy waszego protegowanego, matko — rzekła Lidja.

Sprowadzono chłopca.

Biedny dzieciak był bladej, chudej, ze śniadą i ściągłą twarzączką południowca, rozjaśnioną wielkimi marzącymi oczyma, błękitnymi jak niebo Bretanii. Łatwo zrozumieć, dlaczego w Tulonie często się trafia połączenie dwóch tych typów, prowansalskiego i bretońskiego.

Powierzchowność chłopca od razu chwyciła za serce pannę Berthier i przemówiła do niego:

— Czy chcesz być na wsi?...

Wielkie oczy dziecka zaswieciły radością... Pola, powietrze, kwiaty, ptaki!... Tego mu tylko było potrzeba.

— O! tak, siostrzo!... — odrzekł z dziecięcym zapałem, który wywołał uśmiech na ustach biednej kaleki.

Zabrała go nie namyślając się długo. Nazywał się Marjus Aleksander.

— Jeżeli będziesz grzeczny — mówiła mu, aby wskazać cel jakiś jego zapalanej wyobraźni — to zostaniesz później moim osobistym ogrodnikiem, będziesz pielęgnował moje kwiaty.

Nietylko, że był grzecznym, lecz stał się wkrótce wzorem dla wszystkich, pomagając zakonnicom w dozorowaniu chorych, spełniając wszystkie zlecenia, siejąc zapamiętałe, kopiając, czyszcząc grządy kwiatowe z zielska, zamiatając ulice bez przerwy i przerywając pracę chyba wtedy, gdy ujrzał przechodzącą Lidję, na którą patrzył z prawdziwym uwielbieniem.

Ona go obserwowała i przekonała się wkrótce, że w sercu chłopca zrodziło się szczere do niej przywiązanie. Wtedy wzięła go do pałacu, aby mu oddać w opiekę swoje klomby, tak, jak mu to obiecała, lecz najczęściej zabierała go z sobą w odwiedziny do chorych i ubogich.

Wkrótce cały dom polubił Mariusa. Nawet Edyta tak na wszystko obojętna, zdawała się zadowoloną z jego towarzystwa, zaczęła uśmiechać się do niego i chętnie chodziła z nim na spacer.

Pewnego dnia zachorował ciężko na gorączkę tyfoidalną. Opiekunka nie chciała, by leczył się w sanatorium; umieściła go więc w izdebce w pobliżu pokoju; Chłopiec był w wielkim niebezpieczeństwie.

Jednej nocy, gdy Lidja, wyczerpana trudem, zdrzemnęła się przy jego łóżku, zbudziła ją muśnięcie sukni czyjejs. Otworzyła oczy; ujrzała Edytę, pochyloną nad chorym, poprawiającą mu poduszki, ocierającą czoło, z całą przytomnością umysłu.

Zrazu Lidja się przełękła, następnie promień nadziei zabłysnął w jej duszy. Przymknęła oczy, nie chcąc mieszać przybranej matki, lecz z pod przymrużonych powiek widziała każde jej poruszenie.

(C. d. n.)

KRONIKA.

Kraków 9 lipca.

Kalendarz kościelny. — Dziś, we czwartek Cyrylla, biskupa i Anatolji, jutro Amalji, panny i siedmiu braci śpiących, męczenników, pojutrze Pelagji, panny, Sabina i Norberta.

Kalendarz myśliwski. W miesiącu lipcu wolno polować na: jelenie, kozły [rogacze], oraz na ptactwo wodne i błotne w ogólności. Na inną wszelką zwierzynę i ptactwo istnieje czas ochrony.

Kalendarz rybacki. — W miesiącu lipcu wolno łowić wszelkie ryby, jak: bolenie, lipienie, głowacice i świnki, łososie, pstrągi, węggorze, czeczugi, klonki, szczupaki wyrobuby, brzanki, brzany i cyrty, leszcze, jazie, czopy, sandacze.

Ochroniać należy w miesiącu czerwcu: raka samicy.

Kalendarz astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godzinie 3 minut 43, zachód przypada o godzinie 7 minut 47, długość dnia godzin 16 minut 4.

Stan powietrza. Dnia 9-go lipca o godzinie 7 rano, barometr 743,0, termometr +18,0, wilg. 76%, zachm. 5 wiatr SW 2.

Kupujcie tylko u chrześcijan!

Lista nowowybranych radców miejskich urządzenie ogłoszoną została na podstawie uchwały Rady m. z dnia 2 lipca b. r. i uchwały sekcji III Rady m. Zarzuty przeciw wyborom można w myśl §. 44 statutu miejskiego wnieść do Rady miejskiej w terminie dni ośmiu licząc od dnia obwieszczenia. Obwieszczenie nosi datę 7 b. m.

Krak. Tow. Oświaty ludowej uzupełniło w czerwcu b. r. zapasem nowych książek biblioteczki następujących czytelników: nr 2 w Bieżycach (pow. Kraków, dzieł 98, wart. 40 złr.); nr 96 w Czyżynach (pow. Kraków, dzieł 63, wart. 25 złr.); nr 439 w Dojazdowie (pow. Kraków); nr 509 w Sromowcach wyzn. (pow. N. Targ); nr 606 w Olczy (pow. Nowy Targ); nr 373 w Żeleźnikowej (powiat N. Sącz); numer 417 w Radomyślu (powiat Mielec); numer 473 w Siedleu (pow. N. Sącz); nr 474 w Chomzanicach (pow. N. Sącz); nr 475 w Juszczyńcu (pow. Myślenice); nr 424 w Borowej (pow. Mielec); nr 170 w Pstrągowie (pow. Ropczyce, dzieł 75, wart. 20 złr.); nr 244 w Zagorzanach (pow. Gorlice, dzieł 97, wart. 40 złr.); nr 367 w Lipnicy wielkiej (pow. Grybów); nr 191 w Posadzie sanoekiej (pow. Sanok, dzieł 61, wart. 24 złr.); nr 342 w Posadzie olechowskiej (pow. Sanok, dzieł 78, wart. 32 złr.); nr 454 w Rycerce dolnej (pow. Żywiec) i rozstało w tym celu łącznie 782 książek, wartości 301 złr. w. a. Nadto ofiarował wydział w darze: Radzie szkolnej miejscowej w Ciscu (pow. Żywiec) dzieł 20, wartości 5 złr. 50 ct., Zarządowi szkoły w Białym wyżniej (pow. Grybów) dzieł 18, wart. 4 złr. i Zarządowi szkoły w Raeborsku (pow. Wieliczka) dzieł 13, wart. 2 złr. 72 ct., a to na nagrody egzaminacyjne dla uczniów tamtejszych szkół ludowych, wreszcie dla czytelników w Golezówcu (na Szląsku austr.) dzieł 70, wart. 16 złr. Razem przeto rozstało Towarzystwo w czerwcu b. r. 849 książek, wartości 329 złr. 22 ct. Z wydziału Krak. Tow. Oświaty lud. Dr W. Dadlez, sekretarz. E. Wojnarowicz, wiceprezes.

Tjara Saitafernesa. Odbieramy z miastą list w sprawie w nagłówku wyrażonej, a o której pisaliśmy dni temu kilka, z powodu sporu, jaki wynikł o autentyczność tjary między prof. Wesołowskim, a kustoszem Luwru paryskiego. List brzmi: „Profesor Wesołowski ma najzupełniejszą rację, twierdząc, że tjara kupiona przez Muzeum Luwru, jest fałszywą. W Kerczu istnieje fabryka takich starożytności, utrzymywana przez żydów. Tjara była we Lwowie, następnie przez dwa miesiące w Wiedniu, żądano za nią 50.000 złr., targował ją ks. Lichtenstein, oraz Muzeum cesarskie, lecz nie kupiono, gdyż tjara została uznana za fałszywą. Za bagatelny cenę kilku tysięcy nabył ją p. Vogel w Wiedniu. Dr Sz. (ymański) zawiózł tjarę do Paryża i sprzedał do Muzeum Luwru, za 200.000 fr. Z tego samego źródła pochodzące: maskę złotą, naszyjnik, pantofle złote, korona złota i t. p., naturalnie również fałszywe, wraz z nagrobkowym kamieniem, z greckim napisem, jakoby w grobie pod tymże kamieniem znalezione; nie znalazłszy nabywcy we Lwowie, przywiezione zostały do Krakowa i sprzedane p. Jaroszyńskiemu, przez handlarza starożytności, Markusa Szwarca. Wielu interesujących się starożytnościami miało sposobność te znakomite imitacje podziwiać u nabywcy.

Sposób przyrządzania podobnych starożytności jest następujący. W Kerczu i innych miejscowościach, w pobliżu Morza Czarnego, wyrabiają podług wzorów ze starych rycin rozmaite przedmioty, po największej części złote, dodawszy do nich kilka autentycznych naczyń glinianych, szklanych, lub jakiegokolwiek innych drobnotek, znajdujących dość licznie na cmentarzyskach dawnych kolonij greckich, zakopują takowe i przykrywają autentycznym nagrobkiem greckim. Po jakimś czasie, niby przypadkowo, wykopują przy świadkach i wykopalisko do handlu gotowe. Zdarza się także, że zakopują takie przedmioty w starej chaacie, chata się podpala, p. usunięciu zgłiszczy zaczyna się kopać, aby nową postawić i wypadkowo znajduje się

skarby. Nie łatwiejszego, jak poznać te rzekome starożytności w nieomylny sposób, zrobiwszy próbę ze złotem.

Miłośnik starożytności.

Drugi proces próbnego postępowania ustnego według nowej procedury cywilnej, odbył się ma po miesiącach wakacyjnych. Jest myśl, aby próby te aż do wprowadzenia w życie ustawy, odbywały się co miesiąc pod kolejnym przewodnictwem radców, celem wzięcia się w nową procedurę i jej kierownictwa.

Wycieczka Kasyna powszechnego do Bielan, która dnia 5 b. m. z powodu niepogody do skutku nie przyszła, odbędzie się w niedzielę dnia 12 b. m. z niezmiennym programem. Punkt zborny punktualnie o godzinie 1 popołudniu pod Zamkiem „na przewoź”. Lista otwarta do soboty południa. Osoby, które się przed niedzielą o bilety nie postarają, nie będą mogły brać udziału w wycieczce. Odpływ galarami wspinał się udekorowanymi.

Podatek od sznurówek. W Akademii lekarskiej w Paryżu odczytano i wysłuchano z należytą powagą następujący list jakiegoś p. Claverie z Tarbes: „W chwili, gdy cały świat jest oburzony ubytkiem mieszkańców Francji i gdy rząd czyni wszelkie zabiegi, aby zmniejszyć cyfrę śmiertelności, jako Francuzi poczytujemy sobie za obowiązek wskazać środek, który mógłby być zarazem źródłem dochodu dla skarbu publicznego. Wszyscy lekarze zgadzają się na to, że gorsety uciskają żołądek, wątrobę i przeszkadzają swobodnemu rozwojowi piersi. Gorsety, które noszą damy francuskie, są zawsze zbyt ściśnięte i wpływają na uszkodzenie organów, które to uszkodzenie przechodzi na następne pokolenia i staje się dziedzicznym, podobnie jak suchoty i alkoholizm. Ponieważ gorset jest raczej zbytkiem, aniżeli istotną częścią ubioru, można go obłożyć podatkiem, tak jak litr alkoholu albo kilogram tytanu. Podatek od gorsetów dotknąłby klasy stosunkowo zamożnej. Zostawiamy to rządowi i komisjom, które należałoby ustanowić, aby zbadały tę ważną kwestję. Bylibyśmy szczęśliwi, gdybyśmy przyczynili się do dobra Francji i ludzkości”.

Kobiecej Yacht Club. W Cowes (Anglja) utworzył się pierwszy klub nawigacyjny przy wyłącznym współuczestnictwie kobiet. Nosi on nazwę „Ladies's Yachting Club”. Istnieją już w Anglii kluby czysto niewieście dla gry w *cricket*, *football*, towarzystwa wioślarskie, lecz dotychczas kobiety poprzestawały na żegludze rzecznej, nie puszczając się jeszcze na morze, jak członkinie świeżo zawiązanego stowarzyszenia. W roku zeszłym lady Clifford z Chudleigh zdała egzamin i otrzymała patent na kapitana marynarki. Posiada yacht o 350 tonach, na którym odbywa podróże po Oceanie Atlantyckim i morzu Śródziemnym. Obecnie rekrutuje załogę, pragnąc odpłynąć na Wschód daleki. W roku ubiegłym kilka dam urządziło wyścigi na łodziach, które się świetnie udały, stając się bodźcem do założenia nowego klubu. W roku przyszłym dwa zakłady wychowawcze dla pańien urządzają *match*, w którym współubięć się będą o pierwszeństwo na wodach Tamizy, tak jak uniwersytety Oxford i Cambridge.

Etykieta chińska. Li-Hung-Czang, nadzwyczajny poseł chiński, jako wielki kanclerz państwa Niebieskiego i wice król, podług obowiązujących praw etykiety chińskiej, nie może wcale chodzić pieszo, lecz zawsze musi być wozony lub noszony w palankinie. To też zwiędzając wystawę w Niższym-Nowogrodzie, gdzie niepodobna postugiwać się palankinem, dostojnik ten objeżdżał oddziały wystawy w umyślnym fotelu, zrobionym dla niego w Moskwie i przesuwanym z miejsca na miejsce przez licznych jego służących. Kanclerz chiński wogóle niewolniczo słucha przepisów etykiety, ale tylko chińskiej, nawet w takich razach, kiedy te przepisy są wręcz przeciwnie regułem etykiety europejskiej. Kiedy naprzykład podczas pobytu posła w Moskwie etykieta dworska nakazywała mu wstać z miejsca, Li-Hung-Czang najspokojniej siedział, nie zwracając uwagi na żadne napomnienie.

— Wasza ekscelencja raczy wstać — zwraca się ktoś do niego na galowym przedstawieniu w teatrze — wszyscy stoją.

— Widzę to — odpowiadał Li-Hung-Czang z flegmą — ale właśnie wtedy, kiedy wszyscy inni stoją, ja, podług rozdziału 32 oddziału 152 wielkiej ceremonii widowisk publicznych, mam prawo siedzieć.

Z uniwersytetu. Pan Kazimierz Marjan Jaroszewicz, rodem z Cieplic w Galicji, otrzymał w dniu 8 b. m. na uniwersytecie krakowskim stopień dra praw.

Zarząd Tow. Wzajemnej Pomocy, U. U. J. składa niniejszem serdeczne podziękowanie za przyrzeczenie się do pomnożenia funduszu budowy Domu akademickiego W. W. P. P., E. B. 10 złr., P. D. 1 złr. 60 ct., J. S. 5 złr., J. L. 10 złr., J. A. 2 złr. 15 ct., J. Ł. 2 złr. 10 ct., C. k. 1 złr. 35 ct., i J. S. 5 złr., łączną kwotę 37 złr., 20 ct., którą dziś złożono do kasy Towarzystwa.

Z poważaniem, za zarząd, *Kunicki*.

Z Tow. krakowskich kolonij wakacyjnych. Po odbytem badaniu lekarskim, nastąpi w sobotę d. 11 b. m. po nabożeństwie w kościele św. Krzyża wyjazd pierwszej partji kolonistów, składającej się z 30 chłopców i tyluż dziewcząt. Druga partja kolonistów wyruszy w drogę d. 30 b. m. Poświęcenie

nowowzniesionego budynku dla kolonistów w Kochanowie, fundacji znanego dobroczyńcy młodzieży Ignacego Żółtowskiego, odbędzie się wobec zaproszonych na ten cel osób w sobotę dnia 18 b. m.

Ciężkie czasy. Dowiadujemy się od osoby kompetentnej, że przy odnawianiu kościoła przy ulicy św. Krzyża, z powodu braku czeladzi kamieniarskich, roboty wykonują sami majstrówie. Energia pp. majstrów jest najlepszym dowodem, że strejk pp. czeladników nie może liczyć na zbyt pomyślne zakończenie.

Zawsze oni. Cztery naraz bankructwa żydowskie, na tle oszustwa wyłoniły się w ostatnich dniach w Krakowie. Bankructwa te urządzili czterej handlarze skór, którzy zarwawszy fabrykantów na kilkadziesiąt tysięcy, ogłosili niewypłacalność. Fabrykanci garbarscy zjawili się tu osobiście, a po przeprowadzeniu dochodzeń, sklepy oszukańczych handlarzy skór zostały zamknięte. Czy jednak fabrykanci powetują swoje straty, to pytanie? Może z poniesionej straty nabiorą przekonania, że żydom ufać niebezpiecznie, albowiem oni urządzając bankructwa szwindlarskie, sprowadzają ruinę majątkową dostawców. Żydek nie sobie z tego nie robi, że parę lat posiedzi u św. Michała lub w Wiśniczu, ale za to pieniądze pochodzące z oszustwa i kradzieży, zostaną w jego kieszeni.

Jeszcze jedno ostrzeżenie. Po Krakowie wleczy się jakaś żydówka, trudniąc się sprzedażą herbaty. Żydówka udając, że jest prześladowaną przez rząd rosyjski, wzbudza współczucie, a tem samem zyskuje zaufanie, zbywając swój towar czy to w domach prywatnych lub w mniejszych sklepach. Okazuje się jednak, że towar jej jest nie do użytku i wprost szkodliwy. O ile wiemy, kilka osób które nabyły od tej żydówki zachwalony towar, dzisiaj silnie żałują swej lekkomyślności. Ostrzegamy.

Przemycanie spirytusu. Żydki widząc, że „katołyki” nie chcą nosić spirytusu dla nich przez rogatki, a nie chcą puszczać z rąk łatwego zysku, sami zaczęli nosić spirytus przez wszystkie rogatki Krakowa. Ale eksport ten nie długo potrwał, gdyż czujne oko straży akcyzowej musiało dostrzedz defraudantów i znówu kilku żydów i żydówek dostało się do kryjówek u św. Michała. Coś się zaczyna nie wieść naszym najserdeczniejszym!

Z nad Wisły. We wtorek po południu fale Wisły unosiły 6-letnią dziewczynkę, córkę kawiarki z ulicy Bożego Ciała. Tonącą już dziewczynkę spotrzedli dwaj wyrobniicy i dwaj ajenci policyjni Bobak i Kutek, którzy rzucili się na ratunek dziecka, i zerdziami przyciągnęli je do brzegu wyrwawszy od niechybnej śmierci. Dziewczynka była silnie opita wodą i zsiniała. Przewieziona do urzędu policyjnego, została ogrzana przez stróżkę a następnie oddana matce. Tego samego dnia, wieczorem, z drugiej strony Wisły w Podgórzu, skarcony przez matkę 8-letni chłopak, zrozpaczony chciał w falach Wisły szukać ukojenia, atoli niedoszedł samobójcą mimo silnego z jego strony oporu, związanego odstawiono do domu, gdzie znalazł ukojenie na kolanach matki.

Policeja przyaresztowała wczoraj dwóch niedorośków za złamanie drzewek w Plantach. Malców po napomnieniu oddano pod opiekę rodzicielską. Wczoraj także przyaresztowano Franciszkę Zapałowicz nałogową złodziejkę, zostającą pod dozorem policyjnym, za oszustwo, mianowicie: za sprzedaż tombakowego pierścienka jako złotego.

Zjazd prezesów Rad powiatowych. Po południowe posiedzenie z dnia 6 go b. m. rozpoczęło się o godzinie 5 min. 20. Według projektu komisji, urzędnik i sługa po 40 latach służby ma mieć prawo do emerytury w wysokości całej pobieranej płacy. Do tego postanowienia postawiono poprawki, aby już po ukończeniu 35 lat służby mieli urzędnicy i studzy prawo do całej płacy, jako emerytury. Zgodnie z wnioskiem referenta p. Sękowskiego uchwalono, aby w okresie pierwszych 10 lat od wejścia w życie stowarzyszenia, przyjętą za podstawę 40-letnią służbę do wymiaru całej emerytury; po tym okresie czasu, gdy stowarzyszenie rozporządzać będzie większymi funduszami, ma być przyjętą zasada 35 lat służby do wystąpienia całej emerytury. Po 10 latach, jeżeli urzędnik stanie się niezdolny do służby, ma otrzymać tytułem emerytury $\frac{10}{40}$ części rzeczywistej pobieranej płacy. W razie doznanego kalectwa podczas służby, należy doliczyć odaośnemu funkcjonariuszowi 5 lat służby. Wpłaty i wkładki uiszczają się mające przez urzędników i Rady powiatowe, przyjęte zostały zgodnie z projektem statutu. Dyskusję wywołało następnie postanowienie, aby Rady powiatowe, ubezpieczające w stowarzyszeniu emeryturę swoich urzędników, poręczały w stosunku do uiszczonych wpłat zobowiązania, przyjęte statutem. Myśl objęta powyższym postanowieniem, została przyjętą w nieco innej stylizacji, mianowicie, że w razie, gdyby dochody stowarzyszenia nie wystarczały na pokrycie emerytur, wówczas stosunkowo wkładki mają być podwyższone. Dalszą zmianę wprowadzono do postanowienia o walnem zgromadzeniu, mianowicie, że prawo do udziału w walnych zgromadzeniach mają mieć oprócz prezesów lub wiceprezesów Rad powiatowych, także delegaci urzędników, mianowicie każdy dawny óbwód (kilka powiatów),

wybrać ma jednego urzędnika jako delegata. Takich delegatów będzie zatem 19. Rada zawiadowcza składać się ma z 7 członków, z tych 1 wybrany z grona uczestników-urzędników. Przyznawanie emerytur i pensyj, należeć miało do zakresu działania dyrekcji, zgromadzenie postanowiło jednakowoż, aby te funkcje należały do rady zawiadowczej.

Po skończonej dyskusji przystąpiono do wyboru komitetu wykonawczego, który, jak to już było powiedziane, z nowym wnioskiem ma stanąć przed zjazdem do końca stycznia r. 1897. Dotychczasowy komitet tworzyli pp.: ks. Sapieha, Abrahamowicz, hr. Koziebrodzki, hr. Stadnicki, Cieński i hr. J. Fredro. Księżę Sapieha oświadczył, że dalszej pracy w komisji musi się rzec, bo, jak mówił, usuwa się już od życia publicznego, ale na głośny protest wszystkich obecnych nie odjął powagi swej osoby i światła swego doświadczenia dziełu zabezpieczenia emerytury urzędnikom Rad powiatowych. Przyjął jednogłośnie wybór do komisji. Oprócz niego weszli do niej pp.: Abrahamowicz, Sękowski, Paszkowski, Torosiewicz, Rieger i St. Jędrzejowicz.

Na wniosek hr. S. Stadnickiego uchwalono zgromadzenie prosić ks. przewodniczącego, aby imieniem zjazdu z ubolewaniem przedstawił marszałkowi krajowemu, iż dotąd wiele jeszcze Rad powiatowych nie pomyślało o zabezpieczeniu emerytury swoim urzędnikom, i aby prosił marszałka, iżby tenże tym opieszłym Radom potrzebę zaprowadzenia u siebie statutów emerytalnych przedstawił.

W końcu posiedzenia podziękował p. Gurański marszałkowi krajowemu za obecność podczas obrad, a ks. Sapieha za przewodnictwo, na co dziękując odpowiedział ks. Sapieha zachęceniem do brania udziału w zjazdach marszałków powiatowych, co się może wiele przyczynić do ujednostajnienia działań Rad powiatowych w całym kraju. Na pozytywne takich zjazdów wskazywał już K. Grocholski.

Na tem zjazd się skończył, a komisja wykonawcza, ukonstytuowała się natychmiast, wybierając p. Sękowskiego referentem, Abrahamowicza wiceprezesem, ks. Sapieha zaś prezesem swoim.

Wladomości wojskowe. Jednoroczni ochotnicy, którzy chcą odbyć czynną służbę swoją jako urzędnicy marynarki, mogą od teraz już asenterować się przy korpucie marynarskim w Poli. — Odnowienie ustawy wojskowej, której moc obowiązująca w końcu r. 1898 ekspiruje, będzie w przyszłym roku przedmiotem obrad ciał prawodawczych w Wiedniu i Budapeszcie. Jak zapewniają kompetentni, nowa ta ustawa nie przyniesie ważnych zmian i dotychczasowe postanowienia o sile zbrojnej zostaną zapewne na drugie 10 lat uchwalone. Te same czynniki zapowiadają, że o obniżeniu służby czynnej na dwa lata nie ma w Austro-Węgrzech ani mowy, gdyż w takim razie koszty przysposabiania podoficerów dla armii byłyby zbyt wysokie. To samo dotyczy drugiego t. zw. karnego roku służby jednorocznych ochotników. — Lodownie wojskowe dla przechowywania mięsa urządzone będą w obrębie twierdzy w Krakowie, Przemyślu i Poli. Zarząd armii idzie tym razem za przykładem Francuzów, którzy oddawna już mają w murach swych fortec takie lodownie, aby móżdż w danym razie zaopatrywać załogę w świeże mięso. Jakkolwiek bowiem konserwy mięsne są dość smaczne i pożywe, to jednak przy dłuższym używaniu przejadają się łatwo. W lodowniach izcezonych można przez 3 miesiące utrzymywać mięso w dobrym stanie.

Ks. poseł Pastor zdawać będzie w dalszym ciągu sprawę z poselskich swoich czynności, w Pruchniku w dniu 13 lipca o godz. 11 przedpołudniem.

Z Krościenka nad Dunajcem pod datą 7 lipca b. r. piszą do nas: W dniu 30 czerwca b. r. odbył się publiczny egzamin w tutejszej szkole ludowej. Szczupła sala zaledwie pomieściła liczny zastęp przybyłych na popis gości, których znacznieszą część stanowili tutejsi górale. I nie na darmo przybyli. Z rozpromienionych radością oczu górali śmiało wnoszą, iż — jeżeli który z nich powątpiewał o zbawiennych skutkach oświaty — niezawodnie wątpliwości tej się pozbył i jest dzisiaj przyjacielem szkoły. Co może zdziałać gorliwa i sumienna praca wykazało grono tutejszych nauczycieli pod dzielnym kierownictwem p. Błażeja Druciaka. Wogólności egzamin wypadł bardzo dobrze, nie mogą jednak pominąć niektórych szczegółów. Z przyjemnością słuchaliśmy odpowiedzi dzieci z geografji, wyjaśnień o zjawiskach przyrody i wielu innych i pięknych rzeczy, lecz z prawdziwym zachwytem przysłuchiwalimy się opowiadaniom uczniów z klasy 3-iej z historii a w szczególności z dziejów ojczyznicy.

Niejedno oko zabłyśnięte radości, patrząc na tych malutkich górali, opowiadających tak pięknie dzieje przodków i rozumiejących, że są Polakami, niejedno serce nabrało otuchy w lepszą przyszłość i nadziei, że ci mali górale będą innymi niż ich ojcowie i nie dadzą powodu do nazywania ich wujkami żydowskimi, jak na to niestety zasłużyli, według słów korespondencji zamiejscowej w jednym z poprzednich numerów *Głosu Narodu*, niektórzy ich ojcowie.

Kto widział radość dzieci odbierających nagrody, śmiejące się oczy ich rodziców i zadowolenie nauczy-

cieli, z pewnością przyzna, że publiczny egzamin z końcem roku jest bardzo korzystnym a zarządzenie publicznych popisów w tutejszym okręgu szkolnym zasługuje na uznanie społeczeństwa. Ujemne strony takich popisów znane są chyba tylko nauczycielom mniej gorliwym. P. Druciak i jego współpracownicy nie mają powodu obawiać się ujemnych skutków z tak chlubnie złożonego egzaminu z swej sumiennej całorocznej pracy, gdyż tylko pochwała władz i wynagrodzenie będzie dla nich następstwem publicznego popisu, czego im z serca życzę.

Sensacyjna broszura. Ukazała się nareszcie w Paryżu dawno zapowiadana i bębniem reklamy zwiastowana broszura adwokata berlińskiego Fryca Friedmana (świeżo uwolnionego przez sąd berliński od zarzutu sprzeniewierzenia sumy 6000 marek). Nosi ona, zgodnie z zapowiedzią, tytuł: „Wilhelm II i rewolucja z góry“. Zrobiła ona kompletne fiasco. Płotki dworskie, jakich sporo się mieści w broszurze, nie sprawiły wrażenia; błakają się one oddawna po bruku berlińskim i w salonach tamtejszych, zbliżonych do dworu. Nowego Friedmana nie dał Berlinowi do połknięcia. Spodziewanych sensacyjnych odkryć ze sprawy Kozłowego nie ma w broszurze. Cała ona streszcza się w rozwinięciu tezy, że dzisiaj Niemcami rządzą nie mężowie stanu i ministrowie, ale klika dworska.

Nekrologja. Maciej Szperling, odlewacz żelaza, lat 29, zmarł w Krakowie dnia 7 b. m.

Teatr, Literatura i Sztuka.

* W teatrze miejskim, dziś w miejsce zapowiedzianej repertoarem operetki Weinbergera „Weseli spadkobiercy“, artyści odśpiewają i odegrają „Barona cygańskiego“ operetkę w trzech aktach Jana Straussa. Chóry zwiększone, nowa wystawa.

* Pp. Zygmunt Przybylski i Klemens Junosza, napisali do wspólni czteraktową komedię p. t.: „Baby“, która wkrótce wystawiona będzie na scenie Wodewilu w Warszawie.

* Artysta-malarz Ryszkiewicz pracuje nad wielkim płótnem, przedstawiającem „Szwedów pod Częstochową“. Płótno to posłuży do djoramy, która z jesienią r. b. będzie otwartą w jednym z warszawskich salonów artystycznych.

* Kilka dni temu, jak donoszą z Wiednia, w tamtejszym parku „Wenecja w Wiedniu“ odbyła się premjera baletu „Rhodope“ z muzyką pana de Giorzei. Przedstawienie odbyło się w teatrze marionetek profesora Prandi'ego. Premjerę w tym teatrze, jak pisze nasz korespondent, należy jednak brać poważnie, niż niejedno przedstawienie „wielkich“ scen, gdyż ze swemi figurami, widocznie łatwiejszemi do wymuszowania, niż rzeczywiste baleryny, profesor Prandi odwarza w świetny sposób i przy wspaniałej prawdziwie wystawie ostatnie nowości baletowe operowych scen włoskich. „Rhodope“ Grassi'ego przeniósł nas do Egiptu. Bogaty krajowiec kupuje ją i drugą młodą Greczynkę Nozrę — lecz — cóż za wzór szlachetności — poświęca tę ostatnią służbie Izdy. Rhodope zaś oddaje na wychowanie słynnemu twórcy bajek — Ezopowi. Nauczyciel rozmiłowyuje się w uczeniu, lecz postawiony wobec alternatywy wybrania między utratą miłości lub wolności, przekłada swobodę. Wzgardzona Rhodopa poprzysięga zemstę i — zostaje kochanką króla. Nadechdzi chwila, w której dorocznym zwyczajem, Egipcjanie mają poświęcić Nilotowi w ofierze dziewicę — wybór pada na kapitankę Izdy, młodą Nozrę, lecz Rhodopa, syta życia, ocala przyjaciółkę, rzucając się w nurty rzeki.

Balet opatrzony bardzo ładną i dramatyczną muzyką, zdobył ogólne uznanie, dzięki zręczności tancerki i zbyt kownej wspaniałości wystawy.

Repertuar teatru miejskiego. — Dziś we czwartek dnia 9go b. m. „Weseli spadkobiercy“ operetka w 3 aktach Weinbergera. W piątek 10 bm. „Trawiata“ opera w 4 aktach J. Verdiego. W sobotę 11 bm. „Lohengrin“ opera w 5 aktach R. Wagnera. W niedzielę 12 bm. „Halka“ opera w 4 aktach St. Moniuszki, słowa Włod. Wolskiego. W poniedziałek 13 b. m. „Don Cezar“ operetka w 3 aktach Dellingera.

Repertuar teatru letniego w Parku krakowskim. — Jutro w piątek dnia 10 b. m. „Małżeństwo na próbie“, występ gościnnie p. Feldmana.

Literatura polska.

„Częstochowa“, poemat Grzegorza z Sambora, z łacińskiego na język polski przełożył Wincenty Stroka.

Żywiąc nadzieję, że dzisiejszemu pokoleniu miły będzie głos z odległej przeszłości, świadczący wymownie o szczerzej wierze i pobożności naszych przodków i o gorącej miłości i czci, jaką naród nasz już w XVI wieku otaczał Matkę Bożą i cudami w Częstochowie słynącą Jej obraz, p. Wincenty Stroka podjął się ciężkiej i niewdzięcznej pracy przyswojenia nam z łacińskiego języka i wydania własnym kosztem poematu Grzegorza z Sambora, p. t. „Częstochowa“. Utwór ten wydany po raz pierwszy w roku 1568 u Siebeneychera, zaleca się, jak słusznie p. Stroka powiada, ciekawymi ustępami, rzucającymi pewne światło na wywołane reformacją Lutra stosunki obyczajowe swego

czasu, a przytem, jakkolwiek złożony z dwu niedosyć może organicznie spójnych ze sobą części, nie pozabawiony jest przecie polotu i życia malowniczych obrazów. W części pierwszej autor wypowiada uczucia swe dla Najśw. Panny, wystawia tytuły i opisuje Jej święta; druga zajmuje się wyłącznie Częstochową i cudownym obrazem Matki Bożej. I ta część już nie tylko dla swych zalet artystycznych, jako to: żywość kolorytu, malowniczość opisu mile się czyta, lecz jako dokument historyczno-obyczajowy przedstawia niepospolitą wartość. Posłuchajmy ustępu o Częstochowie:

Tymczasem Częstochowa, mieścina niewielka, Siadła niżej poczciwych mieszczan żywicielka. Niewielka Częstochowa, ale wszystkie miasta Całego świata swoim znaczeniem przerasta.

Tu nie tylko Polacy w święte mury spieszą, I Litwini pobożni gęstą idą rzeszą: Tu mieszkańcy gór naszych i całe Polesie, Kaszubi i lud z Moskwy hołdy swoje niesie. Tu Kujawiak namioty rozbija płócienne, Tu Mazur z wełny stawia szafasze odmienne, Tu możni Morawianie, bogaci Węgrzyni, Podolacy i Niemcy, Słoweńcy, Rusini, Tu z Pomorza, z Wołynia, z Turoji, z Infant, Żmudzi, Z Saksonji, Prus, Czech, Szląska mnóstwo idzie ludzi.

Widzimy więc, że już w owe czasy kto tylko mógł, spieszył pod tron Naszej Królowej i że siawa obrazu w Częstochowie była wielką, potężną w wieku XVI. Nie zrażały ludu odległość, droga, niewygody. Biegł każdy z prośbą, z bolem, z radością do „mieściny niewielkiej“.

Grzegorz z Sambora — zauważa tłumacz — prawdopodobnie czerpał swoją historję obrazu Częstochowskiego z opisu Mikołaja Lanckorońskiego, który przebywając jako poseł w Konstantynopolu, dowiadywał się tamże z polecenia Zygmunta I o początkach obrazu i wręczył królowi pisemne sprawozdanie, przez tegoż później klasztorowi Jasnogórskiemu ofiarowane. Pewne niedokładności historyczne, jako to szczegół o podarowaniu obrazu przez Karola Wielkiego księciu ruskiemu, Lwu, założycielowi Lwowa, nie zmniejszają bynajmniej poetycznej wartości poematu.

Przy końcu utworu poeta opisuje z własnego doświadczenia wrażenie, jakie obraz wywiera na odwiedzających, wymienia łaski, jakich sam doznał i opisuje malowniczo dwa swoje widzenia, o których prawdziwości nroczyście zapewnia.

A czego kanonik kolegiaty św. Anny, św. Florjana na Kleparzu w Krakowie, profesor Uniwersytetu krakowskiego doznał w Częstochowie, mówią aż nadto wyraźne słowa:

Któż mi zlecił złamane ręce moje obie?
Ach Twojej to opiece — ach winienem Tobie!
Kto wstrzymał, gdym był w drodze, wilki podie drogi?
Ach Tobie to zawdzięczam, Patronce mej drogiej!
A gdy mnie niedźwiedz napadł, któż mnie z jego mocy
Ocalił? — Twej to Pani winieniem pomocy!
Gdy potem lwa srogiego bliski był gardzieli.
Nie Twojaż to mnie łaska od niego oddzieli?
Nie Twojeż to opieki było dziełem świętem,
Żem ocalał, już tonąc z rozbitym okrętem?
Żem, ocalał, gdy na mnie wróg dobywał miecza,
Nie Twojaż to zdziwiała najwierniejsza piecza?
Ach! gdym w grzechach miał umrzeć — i wieczość już
Nie Twojaż mnie, Patronko, zbawiła opieka?! [czeka,

W pierwszej części wyróżniają się korzystnie legenda o powstaniu świętej Matki Boskiej Śnieżnej i legenda o zbudowaniu kościoła „Santa Maria Magiore“ w Rzymie.

„Częstochowa“ w oryginale napisana dwuwierszem elegijnym z heksametru i pentametru złożonym w przekładzie polskim, brzmi pięknie w trzynastozgłoskowym wierszu. Tłumaczenie p. Stroki czyste pod względem językowym, artystyczne w układzie wiersza, wiernie oddaje koloryt poezji z XVI wieku. Bezsprzecznie tłumacz oddał poważną usługę czytającemu ogółowi, przysparzając mu dziełko o podniosłej i historycznej treści. Nietylko jednak p. Stroka położył zastęg jako tłumacz, ale jako ten co włożył grosz własny w nakład utworu, zasługuje ze wszach miar na szczerą wdzięczność. Nie wątpimy, że obaj, t. j. tłumacz i wydawca na obojętność publiczności skarżyć się nie będą mogli.

HUMOR.

Z pieśni zziębłego wieszca.
Mój ty deszczu, mój kochany,
Prześtań padać już,
Boć to pora nie jesienna,
Jeno sezon róż.
Kto wyjechał już „na trawę“,
Cóż porab'a, cóż?
W makintoshu chodzić musi,
Zamiast w wieńcu z róż.
Barometrze, skocz do góry,
Dobłą wieść nam wroź.
Bo inaczej w mgłach i chłodach
Zwiądną listki róż.
Cóż po słońcu w październiku,
Gdy nie grzeje już?
Ejże, deszczu, źle się sprawiasz
W tym sezonie róż...

Wspomnienie z letniego mieszkania „nad rzeką“.
Właściciel willi do lokatora:
— Przeszedłem panu wymówić mieszkanie.
— A to z jakiego powodu?
— Służąca pańska tyle wody bierze z rzeczki do samowara, że mi rzeka na nie wyschnie i na przyszły rok nie będę miał lokatorów. Niech się pan wyniesie, albo służącej sakaże.

Do dzisiejszego numeru dołączamy arkusz 12 tomu III-go powieści „Mała księżniczka“.

OSTATNIA POCZTA.

— W tych dniach ma być sformułowany program żądań Kreteńczyków. Według tego programu ma wyspa pod władzą administracyjną otrzymać niezawisłość; dochody cłowe mają wpływać do kasy kreteńskiej. Osobny podatek ma być ustanowiony jako haracz, należny sultanowi; wreszcie gubernator, którego mianuje Porta, będzie chrześcijaninem. Gubernatorowi będzie przysługiwać prawo zakładania swego *vetu* przeciw uchwałom, powziętym przez zgromadzenie narodowe.

Telegramy

własne „Głosu Narodu“.

Wiedeń 8 lipca (w południe). Najwyższy trybunał kasacyjny orzekł, że deputowanemu nie wolno się uchylać od złożenia świadectwa przed sędzią śledczym w sprawie wytoczonej komuś trzeciemu z powodu mowy, jaką ów deputowany wypowiedział pod osłoną nietykalności poselskiej. W razie, gdyby ów deputowany wzbraniał się udzielić wyjaśnień skąd otrzymał do swojej mowy informacje, sędzia śledczy może go nawet wsadzić do aresztu, jeżeli sesja odnośnego ciała prawodawczego jest zawieszona. W razie trwania sesji sędzia śledczy zażąda upoważnienia do aresztowania od Izby, do której deputowany należy.

Rzym 8 lipca (w południe). Hrabina Santa Fiora, prezydentka komitetu wspierającego włoskich więźniów w Afryce, otrzymała listy od księdza Reya z Gdubni, datowane w dniu 20 czerwca. W listach tych zapewnia ksiądz Rey, że pochód posuwa się ciągle naprzód i że wicegubernator w Hanai sprzyja przedsięwzięciu. Ksiądz Rey dodaje, że karawana rosyjskiego Czerwonego Krzyża, składająca się z jednego generała, czterech oficerów sztabowych, sześciu oficerów kawalerii, jedenastu oficerów artylerji, siedmiu podoficerów kawalerji, trzynastu podoficerów artylerji, czterech lekarzy i jednego popa, znajduje się ciągle jeszcze w Harrar, ponieważ ras i wojskowi przywódcy Abisyńczyków, którzy nie chcą iść pod komendę obcych żołnierzy, sprzeciwiają się dalszemu pochodowi i domagają się, aby negus zabronił karawanie wstępu do kraju Szosa.

Rzym 8 lipca (w południe). Rząd przedłożył królowi propozycję mianowania generała Baldissery komendantem korpusu armii.

Papież polecił swojemu delegatowi Makario wzięcie w ochronę karawany zmarłego hr. Wierszowca-Reya.

Paryż 8 lipca (w południe). Projekt opodatowania renty nie ma już żadnych widoków w Izbie. Upadek projektu nie wywoła wszelako przesilenia ministerjalnego.

Paryż 8 lipca (w południe). Niemcy zgłosiły oficjalnie współudział w wystawie powszechnej w Paryżu, w roku 1900.

Paryż 8 lipca (w południe). Gabinet Mélina uzyskał bardzo słabą większość przy ostatnim głosowaniu nad wnioskiem Doumera. Większość rządowa wynosiła tylko 29 głosów. Wynik głosowania ze względu właśnie na tak słabą większość powitali socjaliści demonstracyjnym oklaskami.

Londyn 8 lipca (w południe). Z Bulwayo donoszą: Putkownik Plumer ostatniej niedzieli stoczył kilkogodzinną walkę z Matabelami. Matabelowie stracili 100 ludzi i zostali odparci. Wojsko angielskie straciło 23 ludzi.

Bruksela 8 lipca (w południe). Podczas wyborów wczorajszych 77 deputowanych do Izby oddano w Brukseli 88 090 głosów katolickich, 71 500 socjalistycznych i radykalnych, a 40 500 liberalnych. Lüne miasta przedstawiają podobny stosunek głosów. Stronnictwo katolickie zachowa większość w Izbie, tylko nieco uszczuploną.

Zofja 8 lipca (w południe). *Dnewni Nowini*, półorgan urzędowy, donosi o dokonanej faksie utworzenia się związku słowiańskich państw półwyspu Bałkańskiego. Związek składa się z Bułgarii, Serbji i Czarnogórze, pod kierunkiem księcia Miłkołaja czarnogórskiego. Formalne podpisanie umowy nastąpi w Zofji podczas zapowiedzianego zjazdu trzech wspomnianych monarchów.

Ateny 8 lipca (w południe). Komitet rewolucyjny odrzucił ofiarowane sobie następstwa. Interwencja dyplomatyczna mocarstw ma coraz trudniejsze przed sobą zadanie. Obecnie ma komitet rewolucyjny za-

mianować rząd prowizoryczny, ogłosić unję Krety z Grecją i wystosować memoriał do mocarstw.

Ostatnie telegramy „Głosu Narodu“.

Lwów 9 lipca (rano). Wczoraj odbyły się uroczyste nabożeństwa na intencję wieczu u OO. Bernardynów, w katedrze Ormiańskiej i w cerkwi Wołoskiej. Cały dzień odbywały się obrady sekcyjne wieczu. O godzinie 6-tej rozpoczęło się posiedzenie wieczorne. Odczytano telegram od cesarza. Ks. arcybiskup Morawski wypowiedział dłuższą mowę. Odczytano następnie rezolucje sekcyjne. Burzą oklasków przyjęto rezolucję sekcji życia katolickiego, uznającą „sprzedaż i wydzierżawianie dóbr w ręce niechrześcijańskie klęską religijną, narodową i społeczną“. Imieniem związku chłopskiego witał wiec ks. Antoni Wilukiewicz, poczem prof. Szaraniewicz miał wykład o „Unii brzeskiej“, a prezes Akademji hr. St. Tarnowski mówił na temat: „Naszych społecznych zadań i uchybień“.

Wiedeń 9 lipca (rano). Nauczyciel Julian Bełtowski oraz inżynier Jan Bogucki, zamianowani zostali rzeczywistymi nauczycielami w państwowej szkole przemysłowej we Lwowie.

Tryest 9 lipca (rano). Przybył tu *incognito* generał Baratieri. Jest to pierwsze pojawienie się nie-szczęśliwego generała w Europie od czasu bitwy pod Aduą.

Florisdorf 9 lipca (rano). Przy wyborach do rady gminnej w trzecim ciełe wyborczym, zwyciężyli nadspodziewaną większością antysemita. Kandydaci liberalni i socjalno-demokratyczni, pozostali w mniejszości.

Berlin 9 lipca (rano). Współpracownik *Localanzeigera* rozmawiał z byłym ministrem handlu, Berlepschem. Berlepsch dał do zrozumienia, że nastąpią częściowe zmiany w ekonomicznej polityce, która dotychczas według opinii wrogów Berlepscha, zbyt jednostronnie sprzyjała robotnikom.

Belgrad 9 lipca (rano). Agitatorowie pozostający w stosunkach z rządem, przygotowują mityngi studenckie, na których ma być proklamowana konfederacja wszystkich ludów bałkańskich.

Paryż 9 lipca (rano). *Echo de Paris* donosi z rzekomo dobrze poinformowanej strony, że księżę Filip Orleański zamierza poślubić arcyksiężniczkę Marję Dorotę Amalję, najstarszą córkę arcyksięcia Józefa. Projekt tego małżeństwa dojrzał ma w Karlsbadzie, gdzie przeć księcia Filipa, bawił także będzie przez lato jego babka cioteczna, księżna Klementyna Koburska, która jest zarazem babką rodzoną przyszłej narzeczonej.

Rzym 9 lipca (rano). O trzęsieniu ziemi donoszą z Pistoii, Piteccia, Piatero, Prachii, Montale i Prato.

Parma 9 lipca (rano). Zaburzenia ludowe, z powodu aresztowania a następnie ubicia przez patrol policyjny indywiduum pozostającego pod nadzorem policji, powtórzyły się znowu. Rozgoryczony tłum rzucił się ponownie na koszary policji, rzucił na policjantów kamieniami i strzelał do nich z rewolwerów. Kilka osób jest rannych.

Bruksela 9 lipca (rano). Przybył tu chiński wieokról Li Hung-Czang wprost z Rotterdamu, gdzie się zatrzymał po wyjeździe z Hagi.

Madryt 9 lipca (rano). Mały król Alfons spadł ze schodów i pokaleczył się silnie.

Zofja 9 lipca (rano). Skrajnie rusofilską partją Dragana Cankowa rozszerza pogłoski, że ksiądz Ferdynand podczas pobytu na koronacji w Moskwie przyrzekł carowi osobiście przyjąć do armji bułgarskiej oficerów bułgarskich, żyjących obecnie w Rosji. Gabinet Stoikowa sprzeciwia się jednak dotrzymaniu tego przyrzeczenia i dlatego Cankowiczi zapowiadają jego dymisję. Koła rządowe zapewniają natomiast, że w danej sprawie panuje najzajęniejsza harmonja pomiędzy księciem a ministrami.

Konstantynopol 9 lipca (rano). Załoga w Dzedah podniosła bunt. Z Hedžas wysłano dla poskromienia zbuntowanych oddział wojska, złożony z 500 ludzi.

Ateny 9 lipca (rano). Banda uzbrojonych Albańczyków wkroczyła na terytorjum greckie. Wojska greckie puściły się za nimi w pogoń, wzięły ich do niewoli i odstawiły do Larissy.

Ateny 9 lipca (rano). Widoki uspokojenia Krety przedstawiają się nieco pomyślniej. Rząd grecki jaknajbardziej popiera akcję mocarstw.

Yokohama 9 lipca (rano). Japonja znowu nawiedzona została straszliwą klęską. Zachodnie wybrzeże Japonji spustoszył znowu przerażający wylew. W mieście Toyama woda zniszczyła 3000 domów.

Gospodarstwo i handel.

Tomasyne i jej przymioty. Jakże przymioty powinna mieć tomasyne, jeżeli ma skutecznie działać? Sławny niemiecki agronom prof. Wagner udowodnia na podstawie najnowszych swych badań, iż grunt w kwas fosforowy ubogi, a takie grunta mamy przeważnie w Galicji i na Śląsku, potrzebu-

je go w naważnie o wiele więcej, niż go traci przez wytworzenie plonu. Otóż rolnik, jeżeli chce osiągnąć obfity zbiór, musi się starać o wytworzenie dostatecznej ilości kwasu fosforowego w glebie. Do tego nadaje się w pierwszym rzędzie najlepiej, według zdania Wagnera, tomasyne, jednakże jak twierdzi ten ostatni, nie każda. W tym kierunku podała wskazówkę nasza doświadczalna stacja w Dablanach, wykazując, że tomasyne z zachodnio-niemieckich fabryk fosforowych w Kolonii nad Renem zajmuje najwyższe miejsce, przyczem nadmieniam, że często podają tomasyne górnośląską za niemiecko-zachodnią i że tomasyne czeska należy do najgorszych. Próby nawozowe wykazały, że 90 procentowa cytrynowo rozpuszczalna tomasyne wydała te same zbiory, co 100 procentowy w wodzie rozpuszczalny superfosfat, do czego przyczyniły się w każdym razie wapno i magnezja, w tomasyne zawarte, czem udowodniono, że cytrynowo rozpuszczalny kwas fosforowy w tomasyne zawarty ma większą wartość niż w wodzie rozpuszczalny superfosfat, lub mączka kostna.

Ponieważ obecnie w Galicji [na Śląsku i Bukowinie] cena owej pierwszej tomasyne jest tak niska, że przy zakupie 100 klg 16 procentowego superfosfatu płaci się o 1—1.30 złr. więcej, niż za 16 procentową cytrynowo rozpuszczalną tomasyne, t. zn. przy wagonie o 100—130 złr. drożej, zwracamy tedy na tę zupełnie nową konstelację handlową uwagę naszym czytelnikom, dodając, że tomasyne zawiera między i 50 procent wapna, którego potrzebuje prawie każdy grunt.

Sprawozdanie z targu zbożowego na Kleparzu

Kraków 7 lipca.

Na dzisiejszym targu na Kleparzu usposobienie było trochę lepsze, tak że żyto około 10 ct., a pszenica około 5 ct. poszły w górę, a to ze względu na to, że z powodu deszczów żniwa w Węgrzech opóźniają się i nowe zboże nie tak prędko jeszcze będzie się mogło pojawić na targach. Pomimo to obroty były ograniczone, gdyż konsumcja jak przedtem, tak i teraz mały w zakupach bierze udział.

Placono pszenicę: białą 7:20 do 7:55; czerwona 7:20 do 7:50 złr.; żółtą 7:20 do 7:50 złr.; żyto 6:10 do 6:50 złr.; jęczmień browarny 5:70 do 6:— złr.; na paszę 5:— do 6:— złr.; owies 5:90 do 6:25 złr.; — wykę — do — złr.; rzepak — do — złr. Wszystko za 100 kilogramów.

Bank galicyjski dla handlu i przemysłu.

Przyjechali do Krakowa.

Hotel Drozdowski. Ks. W. Jankowski z Pińska, J. Czapska z Kuchar, I. Hlibowiecki ze Lwowa, Fr. Dunin z Warszawy, I. Hryckiewicz z Warszawy, dr W. Kwasowski z Kamieńca Podol., M. Mosel z Wrocławia.

Hotel Saski. B. Kędziarska ze Lwowa, Fr. Hlaváček z Prahy, Z. Chwałbóg z Król. Polsk., H. Lange z Warszawy, J. Kasprzykowski z Litwy, M. Bernowska ze Lwowa, J. Stypkowski ze Stubna, M. Naimski z Galicji, W. Meciszewski z Galicji.

Grand Hotel. Dr St. Wicherkiwicz z Poznania, M. hr. Platerowa z Warszawy, L. Kreindl z Wiednia, St. Barcewicz z Warszawy, W. H. Uhlant z Lipska, M. Mayer z Berlina, J. Pilzer z Białej, J. hr. Łubieńska z Krakowca.

KURSY TELEGRAFICZNE.

Wiedeń 8-go lipca — 2 godz. 30 minnt po poł.

	złr. ct.		złr. ct.
Renta austr.	101 45	Losy tureckie . . .	53 00
4% srebrna . . .	101 80	Anglobank	157 —
4% złota	123 45	Unior	235 50
4% keronowa . .	101 20	Bankverein	266 75
4% „ złota	122 65	Akcje Länderbanki	250 50
4% Renta węg. kor.	94 35	„ „ lwowsko-	
Akcje banku an.-w.	957 00	„ „ czerniow.	290 00
„ kredytowe . . .	354 75	„ „ połudn.	103 25
Londyn vista . . .	119 85	Elbenthal	275 00
Marki	55 75	Nordbahn	3360
Napoleony	9 51 1/2	Staatsbahn	360 75
Włoskie banknoty .	44 35	Alpin	78 90
Dukaty	5 65	Akcje tytoniowe . .	167 00
Losy prem. węg. . .	— —	Ruble	126 75

Usposobienie giełdy stałe.

Berlin 6-go lipca.

Banknoty austr. . .	170 25	4% Listy likw. pol.	68 20
Krótki Wiedeń . . .	170 05	Renta włoska . . .	88 70
Banknoty ros. . . .	216 15	Akcje austr. kred.	222 00
Listy zast. pols. . .	216 05	Ultimo ruble . . .	216 50

Usposobienie giełdy stałe.

NADESŁANE.

(Rubryka „Nadestane“ nie pochodzi od Redakcji która też za nią odpowiedzialności nie przyjmuje)

Ażebym dać każdemu sposobność, by tanim i dogodnym sposobem mógł doświadczyć błogich skutków ODOLU na zęby i na błony śluzowe ust, postanowiła podpisana fabryka przesać każdemu pół flaszki [z oryginalną zatyczką] ODOLU wprost i franco na proszę, kto przysła 70 ct. markami.
916 Fabryka ODOLU w Bodenbach [Czechy].

Wszech nauk lekarskich

Dr Henryk Matzke

ma zaszczyt zawiadomić, 1359

iz po dłuższem wydoskonaleniu się za granicą otworzył

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY

ul. Szewska, l. 19, I. piętro

polecając P. T. Szan. Publicznosci specjalnie wprawianie zębów bezpiłytowych, li tylko na korzeniach osadzonych, za odpowiedniem znieczuleniem, jakoteż wszelkie inne rzeczy, w zakres dentystyki wchodzące

Krajowe Towarzystwo Handlowe

Kraków, Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką Rynek gł. L. 26

Wypłaca 10% dywidendy za rok 1895

Przyjmuje dalszą subskrypcję na udziały pięćdziesięcio-koronowe, tudzież wkładki oszczędności na 6% za zwykłym wypowiedzeniem.

MAGAZYN TOWARZYSTWA POLECA 868 49 0

Płótna Korczyńskie i zagraniczne, BIELIŻNĘ damską, męską, dziecięcą i stołową, BIELIŻNĘ Prof. JAGERA, Szyrtyngi, Oxfordy, dreluchy, kretony, batysty, barchany, flanele, Kasany, Kamgarny, półsukienka i t. p., WYP AWY ŚLUBNE, KÓŁDRY WEŁNIANE I JEDWABNE,

poleca Wielki wypr: bluzek i szlafroków sezon. matinee i pegnoiry, Halki jedwabne, wełniane i kretonowe, KONFEKCJE DZIECIENNE, GORSETY W WIELKIM WYBORZE Szaliki, Chusteczki sznelowe i jedwabne, Chustki na szyję męś. i damś. Skarpetki i Pończochy dla dorosłych i dzieci, Parasole i Parasolki, Szelki, Krawaty i t. p.,

wszystko wyborowe, a po możliwie najniższych cenach.

Zaprowadzona SPRZEDAŻ NA RATY przy odpowiedniej gwarancji.

Restauracja w Hotelu Follera Wójcickiego w Krakowie. Objad za 1 zlr. 1380 Czwartek dnia 9-go Lipca b. r.
I. Rosół z lanem ciastem Consomme Julienne Pasztet na gorąco Szczupak po żydowsku
II. Jajka po cie sos z tomatoś Szt. mięśa sos ogórkowy Wołowa angielska
III. Frykand, iel. pod beszamel Kurczę po wiedeńsku Ramsteak po Parysku Kawa mrożona
IV. Tartoletki z czeresińkami Galaretka Ser — Kawa

Poszukuje się

pewnego trzeczego woźnicy, dozorcę, 2-eh formali i 3 dziewczki do krów, do mniejszego gospodarstwa. Bielsko pod Białą. Otto Schirn. 1680 6 6

Parcele budowlane

w Dębniakach za mostem kolejowym, przy nowo otwartych i otworzyć się mających ulicach — w dowolnych wymiarach pod domy, wille, pałace — w miejscu nieulegającym zalowowi ma tania do sprzedania

Jan Strycharski, Administracja „Głosu Narodu“. 1421 15 15

Louis Kuhne

Międzynarodowy Zakład dla leczenia bez lekarstw i operacji, Lipsko. Założony 10 października 1883, rozszerzony 1892. Rada i wywiedzenie się we wszystkich chorobach, także listownie o ile możliwe.

Na składzie u Ludwika Kuhne, Lipsk, Flossplatz 24, dostać można za gotówkę lub za pobraniem wprost od nakładcy albo w każdej księgarni.
Ludwika Kuhne, Nowa umiejętność leczenia. Książka naukowa i poradnik dla chorych i zdrowych (18-te wydanie), (45 tysięcy) 486 stronic 8° 1896, oprawne 5 m. w 15 językach, do nabycia w Administ. Głosu Narodu.
Ludwik Kuhne, Czy jestem zdrowy czy chory? Kamień probierczy i poradnik dla każdego. 13 niemieckie wydania, 1896. Cena M — 50, w 9 językach.
Ludwik Kuhne, Wychowanie dzieci. Napomnienie dla rodziców, nauczycieli i wychowawców. Cena M. — 50.
Ludwik Kuhne, Cholera, Biegunka i podobne przypadłości, ich powstanie i leczenie. Cena M. — 50.
Ludwik Kuhne, Znajomość wyrazu twarzy. Książka naukowa na podstawie nowych odkryć i spostrzeżeń. Z wieloma rysunkami. Cena M. 6, elegancko oprawna M. 7.
Ludwik Kuhne, Sprawozdanie lecznicze z praktyki, o nowem leczeniu bez lekarstw i rękoćzyn z przeglądem 25-te wydanie. Bezpłatnie. 1168 1 0

Marka ochronna. Odnaczone na Wystawie krajowej, w r. 1894 dyplmem honorowym c. k. Ministerstwa handlu.

Krajowe Towarzystwo tkackie „Prządka“

w Krośnie poleca Szan. P. T. Publiczności swego wyrobu czysto lniane, sławne z dobrotci, ręcznie tkane.

PŁÓTNA KORCZYŃSKIE od najgrubszych do najcieńszych web

i bieliznę stołową o wzorze kostkowym i adamaszkowym oraz dostarcza kompletne i najtańsze wyprawy ślubne.

Zamówienia nadsyłać prosimy wprost do Krosna (począta te lograf i stacja kolejowa w miejscu). 480 43 0

Próbki i cenniki na żądanie wysyłamy franco odwrotną pocztą.

WIEŚ

w powiecie Wielickim, 4, mili od Krakowa a 3 mile od Wieliczki gościńcem, 241 mórg obs aru, w czym 143 morgi roli i 98 m. młodego lasu z dostatecznymi budynkami, z domem mieszkalnym suchym do sprzedania za 37000 zlr. z czego 17000 zlr. bank pozostaje. Bliższych objaśń eń udzieli Dział Inseratowy 601 „Gł. Narodu“. 5-4

Sprzedaż wioski

1342 w pow. Jasielskim, 5 5 250 mórg obszaru, w czym 100 m. pięknego lasu, reszta orne i łąki z tartakiem wodnym, mlynem i dobrami budynkami, z wolnej rękki każdego czasu do sprzedania.

Wiadomości bliższej udzieli ośo biście Jan Strycharski, w Adm. Głosu Narodu, lub listownie, za nadesłaniem marki 15 ct.

Smierć myszom. Smierć szczurom.

Jedyna niezawodna **TRUCIZNA** na szczury, myszy domowe i polne.

Przewyższa wszystkie dotychczas w tym celu używane. Działa trująco tylko na gryzonie (głires) szczur — mysz — królik. Dla ludzi i zwierząt domowych, jak pies, kot, drób i t. p. nieszkodliwa. Preparat ten nie podlega zepsuciu, zastosowanie jego proste, skutek zdumiewający. Wysyłki w puszkach po 30 — 60 ct. i 1 zlr., pocztą o 10 ct. więcej (za list fracht. i opakow.) skutecznie odwrotnie za pobraniem poczt. Skład i laboratorium przetw. chem. **JANA MICHNIKA, mag. farm. W BOCHNI.** 1 Klgr. trucizny 2 zlr., 4 1/2 Klgr. 7-50. 1598 45 0 Składy w większych aptekach i droguerjach.

TOWARZ. POWROZNICZE w Radymnie poleca: 25 7—12 wszelkie wyroby powroźnicze i sieciarskie. Cenniki na żądanie gratis i franco.

Cytra Zdolny POMOCNIK oraz uczeń krótka w dobrym stanie jest do sprzedania. Wiadomość w Administacji Głosu Narodu. 1792 1 3

Panna, katoliczka, 50 la hcażca, zdrowa i zdolna, sierota po ck urzędniku poszukuje obowiązku panny słuźceci, wydzicie także za mąż, za człowieka inteligentnego starszuka, któryby potrzebował opieki z poświęceniem. Proszę adresować: Z. P. poste restante Biecz. 1791 1—3

Zdolny POMOCNIK oraz uczeń z ukończoną drugą kl. gimnazjalną znajdu pomieszczenie w handlu k rzennym i de ikatesow Antoniego Ziętkiewicza w Bochni. 1792 1 3

Kupię ODM Z OGRodem lub kamienieć I pietrową, za dopłatą 5000 zlr. po banku. Łaskawe oferty pod adresem J. D. B. 20 Zwierzyniec poste restante. 1353 4-4

Medal zastugi w r. 1894. Wystarczy raz uczynić próbę, ahy przekonaać się o znakomitym gatunku własnego wyrobu **PŁOCIEN I WEB** na koszule. prześcieradła bez szwu, ręczników, obrósów, chustek, dym itd. Kto raz spróhował, ten zostaj stałym moim odbiorca. Polecam również bardzo tania znakomite materje na ubrania dziecinne i męskie bawełniane i półwełniane. Cenniki i próbki wysyłam darmo i oplatnie. Upraszam adresować tylko: **Władysław Gonet w Korozynie.** Op. loco. 697

Największy skład maszyn do szycia SINGERA czótenkowych i pierśolonych i rowerów Józefa IWANICKIEGO następcy Kraków, Rynek główny Nr. 25.

Na raty, za gotówkę znacznie taniej.
Cenniki przesyła się franco. 1524

WILHELM FENZ w Krakowie, Rynek główny l. 31 róg ulicy Szewskiej, poleca łaskawym względem Szan. Publiczności swój Skład Towarów Galanteryjnych i Norymberskich. **TAPETY, DEKORACJE, SZTUKATERJE.** Ceraty na stoły, meble i podłogi. Parfumerje krajowe i zagraniczne. — Rozpylacze i Wody do odświeżania powietrza. Biżuterje paryskie i Dżety angielskie i francuskie. — Bronzy, Porcelana i Majoliki w ogromnym wyborze. — Necessary, Portemonnaies i Albumy. — Kalosze, Płaszczce i wszelkie wyroby gumowe. — Łalki, Zabawki dziecinne i froebrowskie, Gry towarzyskie i ogrodowe. — Wachlarze, Parasole i Parasolki augielskie. Gąbki, Łaski, Grzebienie, Szczotki, Gorse y i Kaftaniki trykotowe, Pończochy, Skarpetki i Rękawiczki jedwabne, wełniane i z fil d'Ecosse. Woda kolońska, angielska, Creme, poudre i mydło Simon. Czepeczki, Kaftaniczki i Powojniki dla małych dzieci. **HERBA TA we WYBOROWYM G. TUNKU.** FILO-FLOSS PRAWDZIWY ANGIELSKI. Igly i nici maszynowe. — Wstęgi i wieńce na trumny i nagrobki. — Wielki Skład Guzików wszelkiego rodzaju, Bawełna, Nici, Mignardisy, Igly, Fil d'Alsace, Włóczęki, Wełny, Filozele i wszystkie potrzeby kra-wieckie. — Naprawia i nawleka wachlarze. 1100

Podejmuje się tapetowania i dekorowania mieszkań. Obstalunki zamiejscowe odwrotnie nie licząc opakowania.

Biuro ogłoszeń wynajmu mieszkań **Wł. Grabowskiego** Kraków, Wiślna 7 POLECA 637

- Pracownia** malarska na III ptr. zaraz. Gołbia 14.
Sklep zaraz. Szewska 6.
Sklep, pracownia, 2 pokoje z kuchnią, zaraz. Franciszkańska 1.
4 piwnice i skład, zaraz Bracka 10.
Stajnia i wozownia zaraz: Bernadyńska 8. Pawia 10.
Pokoje z meblami lub bez zaraz: Pawia 8 III ptr. św. Se-bastjana 10, I p. i 12 II p. Zwierzyniecka 30 II p. Senacka 2, II ptr. Garncarska 8 II p. Sławcowska 18, I p. 6 I i II p. św. Marka 8 II p. Batoroego 25 II p. Czysta 9 I p. Gołbia 16 II p. Krupnicza 13 part. Krzyża 11, I ptr. św. Gertrudy 18 part. na lewo. Rynek 34 III p. Sta-chowalskiego 48 part. Grodzka 36 I p. Smoleńsk 13 II p. Dolne młyńy 9 I p. Karmelicka 55 I p. i 41 II p. Basztowa 4 II p. Staniardzkiego 2 I p. św. Jana 13, I ptr. Garbarska 5 I p. Pod-wała 1 II p. Pijarska 5 III p. od sierpnia. Stradom 2 II p. od sierpnia. Studencka 3 part. od sierpnia.
Pokój z kuchnią zaraz: Batoroego 24 III p. Krzywa 4 II p. Czysta 11, I p. Dębniki 76 part. Wolka 26, III ptr.
2 pokoje przedp., i ku-chnią zaraz: Dietla 79 II p. Krzywa 4 I p. Stolarska 3, I p. Czysta 5 II p. i 11 I p. św. Marka 31 lub św. Krzyża 16 I p. Pawia 8, I i III p. i 22 I p. św. Krzyża 5 II p. Bernadyń-ska 8 I p. Batoroego 25, I p. Basztowa 4, II ptr. Nad Rudawą 4 I p. Karmelicka 41 II p. Siemiradzkiego 23 part. od sierpnia.
3 pokoje, przedp., ku-chnią zaraz: Szlak 23 part., 27 II p. i 57 part. Karmelicka 42 II p. Bernadyńska 8, I p. Rynek 29, II p. Reformacka 7 I p. Zwierzyniecka 25 od wrze-snia. Szewska 7 II p. Kolejowa 13 II p. od października.
4 pokoje, przedp., ku-chnią zaraz: Zielona 4 I p. Starowiślna 21 part. Krowoderska, 46 I p. Dębniki 15, part. Radziwiłłowska 4, II p. Rynek Kleparski 22, I ptr. Pańska 14 I p. Pijarska 5, part. Wiślna 9, I ptr. Reformacka 7 part. Jasna 7 II p. Krzywa 3, II p. Czysta 1, II p. Jagiellońska 7, I p. Bernadyńska 8, I p. Garncarska 3, part. Od października: Kro-woderska 36 I p. Karmelicka 41 I p. Batoroego 14 I p.
5 pokoi, przedp., ku-chnią zaraz: Czysta 5, II p. Karmelicka 42 I p. Od paź-dziernika: Krowoderska 36 II p. Smoleńsk 21 II p. św. Marka 8 II p. św. Krzyża 5 I p.
6 pokoi, przedp., ku-chnią zaraz: Studencka 15 I p. Siemiradzkiego 4, I p. Kar-melicka 31, I p. Sebastjana 12, I p. św. Jana 11, II p. Kolejowa 8, parter św. Anny 3 part. Od października: św. Krzyża 3 I p. Karmelicka 22 I p.
7 pokoi, przedp., ku-chnią zaraz: Sebastjana 6, I p. Studencka 8 II p.
8 pokoi przedp., ku-chnią zaraz: Św. Jana 20 I p. Dębniki 15, I p. św. Gertrudy 9, I p. Krupnicza 27 part. i I ptr., lub cały dom z ogro-dem Straszewskiego 1 I p. od 01 października.
Willa o 9-ciu pokojach, przedp., kuchni i t. d. z ogrodem, od października. Garbarska 7.
2, 3, 4 lub 5 pokoi z kuchnią, umebłowane, zaraz: Nad Ruda-wą 4 I p. Basztowa 4 II p. i 5 I p. Nicała 6 part. Krupni-cza 13 part. Batoroego 25 I d.
Mieszkanie letnie z ogrodem za-raz: Dębniki 76 parter. Pra-dnik Biały 7 i 11.
Wpis 50 ct. za ogłosze-nie mieszkania w gazecie, na tablicach i w biurze
Po wynajęciu od pokoju 50 centow.
Kuchnia, przedpokój nie liczy się.

Mundury dla uczniów szkół średnich

najtaniej w magazynie krawieckim **A. BERNACKIEGO** w Krakowie przy ul. Stawkowskiej l. 6

vis a vis Hotelu Saskiego. Materiały ściśle przepisane w gatunkach wytrzymałych, kolorach pewnych. — Robota dokładna

WĘDKI,
haczyki,
SZTUCZNE MUSZKI,
Laski i sznury
DO WĘDEK.
Pływaki, wabiki
i inne przybory do
rybołówstwa.

Ekstrakt sosnowy,
KULE ŻELAZNE
Siarke, sól morską
i kamienną do kąpiele.
APARATY,
Szczotki, Paski, Rękawiczki
i Gąbki
do nacierania ciała.
MYDŁA, PERFUMY, SZCZOTKI,
Grzebienie i wszelkie inne przybory
toaletowe.

Reim i Friedrich
Kraków, Linja A—B, Rynek L. 37.

Artykuły chirurgiczne,
do pielęgnacji chorych
HYGIENICZNE.
LAKIER do TABLIC SZKOLNYCH
NOWOŚĆ!
Kubki do podróży tyl-
ko 4 centy.

Najnowszy środek prze-
ciw muchom
„ŚMIERĆ MUCHOM“
(FLIEGEN-MORD)
Pakiet kosztuje 15 centów.
Carbolineum, Cement,
ANTIMERULION
i wszystkie inne artykuły bu-
dowlane.

PODUSZKI GUMOWE
do podróży.
Necesary do podróży.
WANNY
i miednice gumowe.
KUBKI DO PODRÓŻY
Rzemki do podróży.
KREMY I LAKIERY
do odświeżania złotych bucików.
PASTA „SPORT“
Pasta „Selekarin“
w tubkach. 1518
Krem „Meltoniam“ czarny i biały
do konserwowania bucików.

HAMAKI
dla dzieci i dorosłych.
PRZYRZĄDY
gimnastyczne i ogrodowe.
KROKIETY
I LAWN-TENNISY
BALONY
gumowe i piłki.
KRĘGLE I KULE
Kule i kręgle
dla dzieci.

Najmniejsza

Książeczka do nabożeństwa

wysła świeżo nakładem
Księgarni Katolickiej Dra Wł. Miłkowskiego
w Krakowie
pod tytułem: **Książeczka miniaturowa, czyli Krótki zbio-
rek modlitw ułożył S. B.**
Wielkość książeczki wynosi 7/5 centim., drukowana na najpiękniej-
szym welinie, drobnymi ale wyraźnymi bo zupełnie nowymi czcionka-
mi, z obwódką różową na każdej stronie, opr. bardzo elegancko
w miękką skórę, brzegi złote a pod niemi pąsowe. 1528 I—300
Cena egzemplarza: 2, 3 1/2, 5 1/2 i 8 koron, stosownie do skrom-
niejszej lub bardziej ozdobnej oprawy. Na porto dołączyć 15 ct.

Dziś we Czwartek 9 Lipca
ETABLISSEMENT
„ODEON“
Kraków, ul. św. Gertrudy 27.
PROGRAM: 1529
Reżyser: Fr. Regnis.
Kier. muzyki: G. K. Hukal.
CZĘŚĆ I.
1. Obersteiger, marsz Zellera.
2. Wesoły i szczęśliwy, walc
Olschlagel.
3. Noble Passioneu, uwertu-
ra Giessera.
4. Ewelina Mora, śpiewaczka
koncertowa.
5. Pan Willy Halley, ekwi-
librysta.
6. Izabela Valesca, subretka.
7. Jules Woocka, ekscentry-
czny murzyn.
8. Emma Frühlig, szansonet.
— 10 minut pauzy. —
CZĘŚĆ II.
9. Potpourri z Fausta, Gounod
10. Panna Jenne Malten, komi-
czna śpiewaczka z swoim
wiernym Hansi.
11. Mr. Halley, ze swoim pię-
cioletnim zadziwiającym
chłopcem Curt.
12. Ewelina Mora, śpiewaczka
pięśni i walców.
13. Fryderyk Regnis, skrzy-
pek humoryst z swoim
nieociecznym. Tarara-boom.
14. Emma Frühlig, szansonet.
15. Zig-Zag, parodia magiczn.
16. Marsz kapelmistrza Hukal.
Codziennie wielkie
przedstawienie.

Letnie mieszkanie
do najęcia na cały sezon
W RUDAWIE,
druga stacja kolejowa od Krako-
wa. Wiadomość w Krakowie, Flor-
jańska l. 13 II ptr. 1790 1-3

Kupię Realność
z kilkoma morgami gruntu, w
okolicy Krakowa, od 3-ch do
4000 zlr. — Wiadomość w Admi-
nistracji „Głosu Narodu“ dla
R. K. 1789 1-4

WILLA
o 9-ciu pokojach wśród ogro-
du do wynajęcia od 1-go
Października b. r. 1407
ulica Garbarska Nr. 7.

LEŚNIK
z ukończoną szkołą leśną lub z
egzaminem **znajdzie miej-
sce** w zarządzie dóbr państwa
Majdan pod Kolbuszową.
1767 3-3

Praktykant
zamieszcowy, w wieku od 12 do
14 lat, przyjemnej powierzchowno-
ści i dobrego wychowania znajdzie
pomieszczenie w handlu galante-
ryjnym i artykułów religijnych
Juliana Kurkiewicza, Kraków, Mały
Rynek. 1772 4-6

Potrzebna zaraz
PANNA
do sklepu.
Kaucja od 150—200 zlr. wymaga-
na. Zgłoszenia w Administracji
Głosu Narodu. 1783 2 3

Płaszcz gumowe
1388 angielskie. 16 20
**Płaszcz nieprzemakalne ty-
rolskie „Looden“.**
KAPELUSZE FILCOWE
męskie.
Bieliznę męską, kołnierzyki, mankiety,
SKARPETKI I POŃCZOCHY.
Rękawiczki skórkowe własnego
wyrobu, oraz trykotowe, jedwa-
bne i niciane.
KRAWATY W WIELKIM WYBORZE.
PANTOFELKI
męskie i damskie.
OBÓWIE JASNE MĘZKIE
polecają po niskich cenach
BR. BILEWSCY,
w Krakowie, obok kościoła N. Panny Marji.

Wzorowa Pracownia obuwia
męskiego, damskiego
i dzieciennego
ADAMA RZYMKI
w Krakowie, ul. Grodzka 50
poleca Szanownej P. T. Publiczności **OBUWIE**
MĘZKIE, DAMSKIE I DZIECIENNE
po możliwie niskiej cenie. 1738

Właścicielka i wydawczyni: Józefa Rogoszowa.

Od dawien dawna ze swej dobroci i zapachu znaną prawdziwą
HERBATĘ ROSYJSKĄ
z tegorocznego zbioru majowego poleca handel
W. ADAMOWICZA
W BROADACH
1 funt „familijnej“ bardzo dobrej . . . . . zlr. 1.40
1 funt „Melange de Moskau“ w oryginal. opakow. . . . . zlr. 2.50
1 funt „Imperial“ cesarskiej w oryginal. opakow. . . . . zlr. 3.50
1 funt wysiewków z najlepszych herbat kwiatowych . . . . . zlr. 1.20
Znakomita kawa „Syriusz“ franco 5 kilo . . . . . zlr. 9.50

O 25% taniej
DLA ABONENTÓW
„Głosu Narodu“.

BIBLIOTEKA
wyborowych
Powieści i Romansów
rozpoczęta d. 1-go października r. 1895 rocznik IV.
Wychodzi ona w zeszytach 5-cio arkuszowych co dni 10, t. j.
każdego 1-go, 10-go w miesiącu i kosztuje z posyłką pocztową:
Catorocznie 8, półrocznie 4, ćwierćrocznie 2 zlr.
Abonenci „Głosu Narodu“ płacą o 25% mniej, t. j. ro-
cznie tylko 6 zlr. a kwartalnie 1 zlr. 50 ct.
W rozpoczętym nowym IV. roczniku wyszła najpierw powieść
oryginalna Józefa Rogosza, która dotąd w wydaniu tomowem
nie była wcale drukowaną, pod tytułem:

„W PIEKLE GALICYJSKIM“.
Wyszedł także szereg powieści Richebourga (razem 5 tomów)
pod tytułem:
„Dramaty w życiu“.

Tu sam tytuł mówi, jaką jest treść tych powieści. Riche-
bourg, jakkolwiek we Francji wysoko ceniony, u nas nie jest
dotąd wcale znany i dopiero „Głos Narodu“ pierwszy dał go
poznać swoim czytelnikom, gdyż drukował obszerny jego romans
p. t. „JAN WILK“. Niezmierne zajęcie, jakie utwor ten w naj-
szerszych kołach obudził, skłonił nas do wydania „Dramatów
w życiu“, które są również zajmujące jak „Jan Wilk“ a pod
względem artystycznym są od niego staranniej opracowane.
Tegoż samego autora

„NA GOLGOCIE“
pojawi się nieco później.
Prócz tych wyjdą jeszcze inne piękne powieści.
Jak każdego roku, tak i do IV-go rocznika „Biblioteki“
dodajemy

premję bezpłatną
Na ten rok wybraliśmy 14 tomową wspaniałą powieść
„La SAN FELICE“.

Kto złoży abonament za cały rok z góry, t. j.
6 zlr., otrzyma **premję z góry**, inni zaś dostaną
ją przy uiszczeniu ostatniej raty kwartalnej.
Na posyłkę premji prosimy dołączyć 50 ct.
Pieniądze prenumeracyjne prosimy posyłać razem
z pieniędzmi na „Głosu Narodu“.
IV rocznik „BIBLIOTEKI“ kończy się 31 września 1896 r.

Ważne dla dworów
SIATY DO SUSZENIA CHMIELU
z bardzo silnej a równej przędzy, własnego wyrobu, po
cenach bardzo niskich poleca 1684 6 12
Władysław Gonet w Korczyniu.
Próbki odwrotną pocztą darmo i oplatnie.

3000 pokoi tapet
na składzie okazjnie tanio u
A. KRZYSZTOFOWICZA we Lwowie.
Zastępstwo na Kraków i okolice u firmy
REIM & FRIEDRICH
w Krakowie, Rynek 37, Linja A—B.
Wzory do dyspozycji. — Tapetowania uskutecznią się w miejscu
i na prowincji. 1368 17 30

Willa I. piętr.
przy ulicy Krupniczej L. 27
jest w całości lub częściowo
wraz z ogrodem każdego cza-
su do wynajęcia.
Realność ta odpowiednia tak-
że i wynajętą być może na
fabrykę, zakład lub pensjo-
nat. Wiadomość na miejscu
od godz. 2 do 3 codziennie.
1770 3 4

Masło deserowe
z Paszkówki,
sprzedaje po 18 ct. 1/4 funta
poleca
H. FUGLEWICZ,
dawniej K. KNORECKI i Spółka
Kraków, Florjańska 23 1236

Potrzeba 400 kop
powróseł
do wżniania snopków, ze zdrowej
mocej słomy żytniej tego lub ze-
sztorocznej. Zgłoszenia z podaniem
ceny za kopę w miejscu lub loco
st. Jordanów przyjmuję z grze-
czności: W Pan Polański c. k. p.
czmistrz w Jordanowie. 1778 3-3

Zdolnych
stolarzy modelistów
przyjmie zaraz
fabryka pierwszego galicyjskiego
Towarzystwa Akcyjnego budowy
wagonów i maszyn, przedtem Ka-
zimierz Lipiński w Sanoku. —
Zgłoszenia listowne przy dołącze-
niu odpisów świadectw do Dy-
rekcji w Sanoku. 1780 3-3

Do sprzedania
Realność Nr. 145 Kro-
wodrza murowana, oraz
realność Nr. 101 ulica
Dietlowska.
Bliższą wiadomość udzieli
Dyrekcja Towarzystwa Kredy-
towego Rękodzielników
i Przemysłowców, ulica św.
Krzyża Nr. 7, pomiędzy
godz. 9 a 12 w południe.
1775 3 3

Folwark
koło Bochni 104 morg wybo-
rowej gleby, z dobrami bu-
dynkami
do sprzedania.
Wiadomości bliższej udzieli
Jan Strycharski w adm.
31 „Głosu Narodu“. 49-0

1447 20 0
Kompleks Dóbr
60.000 morg. przeważnie obszaru leśnego, z drze-
wostanem **rębnym** sosnowym i jodłowym, z wzo-
rowem gospodarstwem leśnem i ekonomicznem, w
bliskości spławnej rzeki i stacji kolei,
jest po przeciętnej cenie 25 zlr. za morgę austr.
wraz z budynkami do sprzedania.
Na dobrach nie cięży żaden dług, lecz można uzy-
skać 800.000 Bankowej pożyczki.
Na łaskawe zgłoszenia P. T. Reflektantów odpowie
Jan Strycharski Kraków Głos Narodu.

Dla wygody Odbiorców miejscowych i najbliższej okolicy Kra-
kowa **otworzyliśmy przy ulicy Basztowej Nr. 19**
obok szkoły sztuk pięknych
Skład główny wyrobów Fabryki „Swiatło“.
Ceny znacznie niższe dają nam możność wytrzymania konku-
rencji z obcymi fabrykatami.

ZAPĄŁKI
1. Szwedzkie zwyczajne . . . . . 100 pudełek 50 ct.
2. „ z widokiem Wawelu . . . . . 100 „ 55 „
3. „ z obrazkami kolorowanymi 100 „ 58 „ narodowe
4. Strzelające Krakusy i Sokoły . . . . . 100 „ 52 „
6. Siarkowe 250/33 ct., 200/25 ct., 175/23 ct., 100/13 ct. za 50 paczek,
a także płaskie szwedzkie, woskowe i t. p. po równie niskich ce-
nach, które się rozumieją loco Kraków, bez opakowania, z od-
wieszeniem do składu kupującego.
WORKI PAPIEROWE.
1. Białe (Pergamin-Cellulosa) . . . . . po 30 zlr. za 100 kilo
2. Brunatne (Patent . . . . . 16 „ 100 „
licząc tę samą cenę tak za składane jak i za płaskie woreczki.
3. Papier do pakowania (Patent) . . . . . po 14 zlr. za 100 kilo
Dla uniknięcia pomyłek najdogodniej uskutecznić wszelkie za-
mówienia kartą koresp. pod adresem „Swiatło“ Kraków, a takowe
odrotnie załatwione zostaną. — Ze składu fabrycznego Basztowa 19
można nabywać wyroby papierowe i w mniejszych ilościach.
Krakowska Fabryka Zapłek
1714 3 10 i maszynowo-parowy wyrób Woreczków papierowych.

Odróżniajcie prawdę od blagi!
Dwa medale zasługi otrzymał **J. W. Niemojewski** za
wyrób znakomitych **tutek nieklejonych!** Takim od-
znaczeniem żadna fabryka tutek poszczycić się nie może.
Do nabycia w Krakowie, Sukleńce Nr. 28 oraz we wszystkich
handlach i trafikach. 1012